

AMERIKOS STRATEGAI RUOŠIA PLANUS PRIEŠ GALIMUS PRIEŠUS

Antanas Butkus

Pasibaigus "Šaltajam karui" Pentagonas svarsto, kokie galėtų būti Amerikos priešai. Specialistai numato septynias galimybes, kurios galėtų įtraukti Jungtines Amerikos Valstybes į karą ateinančių dešimties metų laikotarpyje. Tam tikslui reikia išlaikyti kariuomenę, kuri sugebėtų kovoti ir laimėti vieną ar kelis iš numatytų konfliktų. Tam reikės didelio biudžeto.

Gynybos departamento klasifikuotuose dokumentuose rasta, kad gynybos departamentas pavedė kariuomenės vadams parengti ir apginkluoti pakankamą skaičių karių, kurie pajėgtų sėkmingai kariauti bent dvejose regijoniniuose konfliktuose lygiagrečiai – pavyzdžiui, viena prieš Iraką, kitą prieš Šiaurės Korėją, ir taip pat būti pasirengusiems kovoti Europoje, kad neleistų Rusijai išsiplėsti kaimyninių tautų sąskaiton.

SUKILIMAI IR KARINIAI PERVERSMAI

Minėtas dokumentas taip pat nurodo, kad JAV turi būti pasirengusios numalšinti karinius perversmus, k.a. Pilipinuose, kurie rengiamo pučo metu stato į pavojų 5000 ten gyvenančių Amerikos piliečių, arba būti pasirengus kovoti prieš narkotikų agentus, ginti Panamos vyriausybę prieš narkotikų pirklių terorą ir tuo apsaugoti laivyno kelią Panamos kanalu. Šie apsaugos veiksmai numato jūros ir oro laivynų invaziją.

Šalia to numatyti, suplanuoti ir pasirengti prieš eventualių priešiško pajėgų koaliciją prieš JAV. Tam išvengti JAV turi būti gerai technologiškai pasiruošusios ir apsiginklavusios. JAV Kongresas, kuris galutinai apsprendžia Gynybos departamento biudžetą gali nepriimti ar reikalauti pataisų tuose departamente planuose. Toks reikalavimas gali atsitikti dar šiais metais, nes dalis numatytų išlaidų turi atspindėti sekančiame valstybės biudžete.

Ankstyvesniais metais kiekviena JAV administracija savo gynybos strategiją suplanuodavo jos valdžios terminui – ketveriems me-

tams. Dabartinis planas numatytas dešimčiai metų.

Praėjusiais dešimtmečiais Amerikos gynybos planas sukosi apie Sovietų sąjungos grėsmę ir numatė tai grėsmei pasipriešinti atatinamas karines pajėgas, kurios galėtų sėkmingai kariauti Europoje ir taip pat Artimojoje ir Tolimojoje Azijoje. Tas planas, su Sovietų grėsmės augimu, išaugo į didžiulį Pentagono biudžetą, siekiantį šimtus milijardų dolerių vien tik naujų ginklų gamybai.

PLANAS SUMAŽINTI JAV KARIUOMENĖS SKAIČIŲ EUROPOJE

Sovietų Imperijai sužlugus, labai sumažėjo karo grėsmė Europoje. JAV nutarė sumažinti savo ten laikomos kariuomenės skaičių nuo 350000 iki 150000. Tuo bus sumažintas Pentagono biudžetas. Iš viso Pentagonas numato sumažinti JAV karines pajėgas nuo Šaltojo karo lygio -2.1 milijonų iki 1.6 milijono vyrų ir moterų. Tuo pačiu bus drastiškai sumažintos ir brangių ginklų išlaidos. Iš viso per ateinančius penkis metus numatoma Pentagono biudžetą sumažinti 50 milijonų dolerių. Kaip žinome, tas Pentagono biudžeto sumažinimas šiuo metu Amerikoje sukėlė dideles diskusijas ką daryti su tuo "Taikos dividendu".

SEPTYNI HYPOTETINIAI KONFLIKTAI

JAV gynybos sekretorius Dick Chaney's prašymu, Apsaugos apžvalgos taryba parengė septynis hipotetinius konfliktų atvejus, į kuriuos galėtų būti įveltos JAV:

1. Tarptautinis pritartimas dėl sankcijų Bagdadui ilgainiui išblės. Irakui ekonominiai artsigavus (galės pardavinėti savo alyvą) Jis atsistatys ir militariniai ir tuomet staigiu puolimu jis galėtų užimti Kuveito ir Saudi Arabijos alyvos gamyklas. JAV būtų priverstos sulaukyti Irako puolimą.

2. Panamos dešiniųjų ir Columbijos narkotikų pirklių sąjunga galėtų paruošti pučą prieš Panamos civilinę

(Nukelta į 3 psl.)



Šiame Dirvos numeryje, (žiūrėk 5 psl.) pradedame spausdinti istoriko Dr. Vinco Kryževičiaus ilgesnį rašinį "Moterys Vytauto Didžiojo gyvenime". Tai mūsų didybės ir didžiųjų skaudulių drama. Ją reikia žinoti.

ATSISVEIKINANT SU GREIMU

Bronys Raila

Algirdas Julius Greimas (gimęs 1917.III.7). pastaraisiais mėnesiais emfizemos ir kitų negalių varginamas, 1992 m. vasario 27 d. pasimirė Paryžiuje. Tai buvo Prancūzijoje ir daug plačiau Vakarų pasaulyje pasireiškęs literatūros ir kalbotyros sričių įžymus mokslininkas, kritikas, žodynininkas, lietuvių folkloro tyrinėtojas, daugelio knygų autorius prancūzų ir kitomis kalbomis, vėliausiai ir lietuvių kalba.

Tie jo profesoriaus-mokslininko darbai, kaip atrodė, ilgainiui veik visiškai aptemdė ar užtrinė specialiai lietuviškus jo talentus ir įnašus bei veiklą lietuvių kultūrinės žurnalistikos ir, pabrėžčiau, ypač lietuvių tautinės rezistencijos srityse. Jei jo plati mokslinė kūrybos sritis ir filosofija galėtų būti išsamiau aptarta

galbūt tik specialiuose žurnaluose ar atskirose knygose, tai čia man tuo tarpu norėtųsi, jungiantis į Greimo darbuotės ir asmenybės aptarimų pykę, nors keliais brūkšniais priminti kaip tik nepamirštinus jo įnašus mūsų politinės ir dvasinės rezistencijos ūgiuose rudosios ir raudonosios okupacijų metais ir jau dabar praeitin grimstančiais dešimtmečiais.

...

Susipažinau su Algirdu Greimu tik 1942 metų pradžioje, kai grįžau iš užsienio į Šiaulius, kur jis tada mokytojavo gimnazijoje. Kadangi mudu buvom kaip ir "prancūzininkai", tai iškart suartėjom kultūrinio darbo dirvoje, bet gal labiausiai dėl to, kad jis tada buvo itin judrus pogrindžio rezistencinės organizacijos – Lietuvos Laisvės Kovoto-

RUOŠIASI NAUJAI KONFERENCIJAI

Artėjant pasaulinės reikšmės konferencijai aplinkos apsaugos klausimais, kuri įvyks š.m. birželio mėn. Rio de Janeiro, Brazilijoje, į konferencijos ruošos darbus aktyviai įsijungs ir Lietuva – praneša Lietuvos Misijsa Jungtinėse Tautose. Pasiruošti tai konferencijai šaukiamas pasitarimas š.m. kovo mėnesį New Yorke Jungtinėse Tautose, kuriame dalyvaus atstovas iš Lietuvos Rimvydas Andrikis.

Prieš keturis metus Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė rezoliuciją sušaukti 1992 m. vasarą pasaulinio masto konferenciją aptarti bendras akcijas išsaugoti jautrią žemės aplinką nuo kenksmingo indutrinio vystymosi ir pavojingų medžiagų teršimo. Atsižvelgiant į didėjančią pavojų žemės ozono sluoksnio likimui ir vadinamo žemės "šiltnamio efekto" galimas pasekmes, iš konferencijos tikimasi didelio impulso naujiems tarptautiniams susitarimams, kurie reglamentuotų nesaikingą prekybinį vystymąsi. Konferencijoje laukiama delegacijų iš beveik visų Jungtinių Tautų narių.

Š.m. kovo mėnesį delegacijų ekspertai suvažiuos į New Yorką užbaigti ruošos darbus pačiai konferencijai. Nuo 1990 m. jau įvyko trys pasiruošimo pasitarimai Ženevoje, Kenijoje, ir New Yorke. Paskutiniame pasitarime ekspertai turės peržiūrėti 700-ų puslapių darbotvarkę ir daugelį rezoliucijų projektų, kuriuos suderins iki birželio mėnesio. Dėka Europos Bendrijos ir pačios konferencijos rengėjų paramos, šiame sudėtingame darbe pirmą kartą dalyvaus ir Lietuvos aplinkos apsaugos ekspertai.

Po pasitarimo New Yorke, kuris tęsis visą mėnesį, Lietuvos ekspertas grįž į Vilnių ruošti pačiai konferencijai, kurioje dalyvaus oficiali Lietuvos delegacija. Delegacijos sudėtis bus nustatyta ekspertui grįžus iš New Yorke pasitarimų.

Jų Sąjungos – narys. Tai grupei aš irgi simpatizavau ir vėliau pats įsijungiau.

Greimas betgi, ieškodamas kitokio darbo, netrukus (Nukelta į 6 psl.)

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **ARCHIVYSKUPAS JUOZAS AUDRIUS BAČKIS** kovo 3 d., įžengė į Vilniaus archyviskupijos sostą dalyvaujant net 27 vyskupams. Tai atverstas naujas Lietuvos katalikų bažnyčios lapas, kurio jau senai buvo laukiama.

Iki šiol mes dar negavome oficialaus tos didingos šventės aprašymo, pasakytų pamokslų ir sveikinimo kalbų. Iš perduotų žinių per Vilniaus radiją, sutrauktai galima pasakyti, kad iškilnės ir šventė buvo didinga, ilgai atsimintina, Lietuvos katalikų bažnyčiai nepaprastai svarbi.

• **LIETUVOS AMBASADORIUS WASHINGTONE STASYS LOZORAITIS IR PONIA**, beveik po mėnesio viešnagės Lietuvoje, grįžo į savo darbą. Lietuvoje, kaip minėjo, lankėsi Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Ukmergėje ir kitur.

Išvykdamas iš Lietuvos per "Lietuvos Aidą" pasakė įsidėmėtiną kalbą, kad ateityje, svarstant Mažosios Lietuvos (Kaliningrado srities) likimą, ji turi atitekti Lietuvai. Toji kalba, aišku, apramino Mažosios Lietuvos veikėjus, kurie dažnai pasisako, kad kovoje už to krašto lietuviškumą, jie dažnai lieka vieni. Bet toji drąsi kalba, švelninant įsidedančią įtampą, buvo pavadinta, kaip Ambasadoriaus Stasio Lozoraitio asmeninė nuomonė.

Per tą patį "Lietuvos Aidą" jis pasisakė ir kitais aktualiais klausimais. Tik gaila, kad dabar mūsų žinių perdavimo įstaiigos ar agentūros, po persitvarkymo, dar nesusigauja, ką reikia tuoj ir gerai padaryti – pranešimus tuoj išsiųntinėti.

• **VILNIUJE IR KITUR BUVO PAKELTOS BUTŲ NUOMOS.** Pasipylė protestai šaukiant, kad tai dar vienas žmonių skurdinimas. Butų naujos nuomos buvo sulaikytos vienam mėnesiui – iki kovo 1 d. Kada rašome apie šį įvykį, jau pasibaigė kovo mėnesio pirma savaitė, bet dar nesigirdi naujo pranešimo, ar kainos už butų nuomas pertvarkytos ar tebegalioja senos. Gyventojai naujas kainas, moka tik už elektrą, šilumą, vandenį ir telefoną.

• **IŠ KALININGRADO (KARALIAUČIAUS) SRITIES BUVO PRANEŠTA**, kad įvažiavimas į tą sritį apmokamas. Bet tai buvo tik to potvarkio pradžioje – gyventojai iš Lietuvos to mokesčio nemoka. Taip pat keliaujant iš Lietuvos į dabartinės Sandraugos šalį (sovietiją) vizų nereikia.

• **Į KANADĄ KOVO 20 D. ATVYKSTA KAIŠIADORIŲ VYSKUPAS JUOZAS MATULAITIS.** Jį lydės kun. Vytautas Sabaliauskas, Užugusčio klebonas. Vyskupas į Kaišiadorius grįž dar prieš Vėlyką – balandžio 14 d. Vyskupo atvykimu ir jo kelione po Kanados lietuviškas parapijas rūpinasi Kanados lietuvių katalikų Kunigij Vienybė.

• **NAUJOJE VILNIOJE**, kada iš Švedo rajono Aukščiausios Tarybos nario, už dalyvavimą rengtame pučė, buvo atimtas mandatas, kovo pradžioje buvo nauji rinkimai. Buvo 4 kandidatai, bet rinkimai buvo boikutuojami ir juose balsavo tik 30% turinčių teisę balsuoti. Dėl mažo balsavimo rinkimai laikomi neįvykę.

• **AUKŠČIAUSIOS TARYBOS PIRM. VYTAUTO LANDSBERGIO KELIONĖ Į JAPONIJĄ**, kaip jis yra pasisakęs, pajudins Japonijos pramoninkus ir prekybininkus rodyti didesnę dėmesį Lietuvai – sudaryti prekybines sutartis ir investuoti daugiau kapitalo.

• **NATO DAUGIAU IR DAUGIAU ŽENKLŲ RODO**, kad pradeda rimčiau rūpintis Baltijos demokratių respublikų saugumu. Lietuvą lanko mažesni ir didesni tos organizacijos pareigūnai, įskaitant NATO generalinį sekretorių.

• **ALYVA IŠ RUSIJOS, KAD IR PO NAUJŲ PASITARIMŲ IR PAŽADŲ**, į Mažeikius siunčiama su dideliais trūkčiomais ir mažesniu kiekiu, negu sutarta ir pasirašyta. Pradėta rūpestingai dairytis iš kurių kraštų ir pigesne kaina, žinoma, už tvirtą valiutą, alyvos galėtų pristatyti į Klaipėdos uostą. Teigiama, kad žemės ūkio pavasariniams darbams kuro turi sudarę reikalingas atsargas.

• **MINISTERIS PIRMININKAS G. VAGNORIUS** įsakė patikrinti Lietuvos Banką ar jis nespekuliuoja valiuta. Rublio brangimas ir kelis kartus per dieną kurso kaitaliojimas – blogi ženklai. Ir kaip tyčia, po tokio įsakymo, doleris iš 60 rublių kainos, vėl pakilo iki 100 rublių už vieną dolerį.

• **IKI ŠIOL, NORS JAU KELIS KARTUS PRANEŠTA IR PAKARTOTA** sovietinės kariuomenės išvedimas nevyksta, kaip buvo sutarta. Iš Mickūnų vietovės, netoli Vilniaus, prieš lėktuvinis dalinys su ginklais buvo nukeltas į Vilnių, o po to, 35 karių mašinų vilkstinė pro Zarasus iškelioja į Rusiją. Ir Mickūnuose ir vietovėje Vilniaus pakrašty tebestovi sargybos, kaip seniau stovėjusios. Kada ir kokia tvarka Lietuvai tos vietovės bus atiduotos – nežinoma. Lietuvai – nepranešama. Todėl Lietuvoje ir tvirtinama, kad kariuomenės išvedimas dar nepradėtas. Iš rusiškų lūpų net sklinda gandai, kad kariuomenės išvedimą reikia galimai ilgiau nudelsti. Esą, gal po metų ar daugiau, Baltijos kraštai "apsigalvosia" sugrįžti į Rusijos globą. Dėl tokio "apsigalvojimo" turbūt žemesniųjų laipsnių kariškiai, užklausti ko dėsia, jie teisinasi, kad iš aukščiau neturi reikalingų įsakymų...

• **IKI ŠIOL DAR NIEKAS NEREGISTRAVO, KIEK SIBIRE TEBEGYVENA LIETUVIŲ.** Dabar, sąlygom pasikeitus, norima praveisti registraciją ir rūpintis, kad jie išliktų prisiglaudę prie savo tautos kamieno.

PRIEŠ DVEJUS METUS:

1990 KOVO 11

Antanas Dundzila

(Pabaiga)

Tęsiame Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos (AT) pirmosios sesijos aprašymą. Pereitos savaitės DIRVOJE istorinį kovo 11 d. posėdį privedėme prie 4 val. p.p., kuomet buvo paskelbtas V. Landsbergio išrinkimas A.T-os Pirmininku.

Užėmęs pirmininko vietą prezidiume, V. Landsbergis kreipėsi šiais žodžiais: "...Neišrinkote manęs į garbės vietą – išrinkote į darbo vietą. Todėl leiskite tęsti mūsų darbą, bet pirmiausia aš norėčiau nuoširdžiai padėkoti Respublikos rinkiminei komisijai, ypač gerbiamaam akademui Juozui Bula viui, kuris taip gražiai ir išvermingai iki šiol vadovavo mūsų sesijai. (Plojimai.)"

Toliau V. Landsbergis buvo apdovanotas tautiška juosta su įrašu "Telydi jus sekmė ir saugo Dievas", gi visą ceremoniją vėl palydėjo plojimai. Naujasis Pirmininkas tuojau ėmėsi darbo – praveisti Pirmininko pavaduotojų ir AT-os sekretoriaus rinkimus. Labai galantiškai V. Landsbergis pats pasiūlė A. Brazauską Pirmininko pavaduotojo postui ir tuoj pat paprašė dar dviejų pavaduotojų. Dėl pavaduotojų skaičiaus iškilo debatai, prieita prie balsavimo: 109 balsais buvo nutarta rinkti tris pavaduotojus. A. Brazauskas savo kandidatūrą tuoj pat atsiėmė: "...Neseniai paskelbti balsavimo rezultatai, kurie yra ne mano naudai, aš tai gerai suprantu. Todėl manau, kad jeigu dauguma mūsų parlamento narių pasisakė prieš mane, tai man visiškai netiktų būti vadovybėje..." Dar po kelių pasisakymų, pavaduotojais buvo išrinkti B. Kuzmickas, K. Motieka ir Č. Stankevičius, o sekretorium – L. Sabutis.

Sekė darbotvarkės tvirtinimas, jos projektas buvo iš anksto ir deputatams išdalintas:

– Ministrų Tarybos pareiškimas dėl igaliojimų grąžinimo

– Deklaracija "Dėl Lietuvos TSR AT-os deputatų igaliojimų"

– Įstatymo "Dėl valstybės pavadinimo ir herbo" projektas

– Aktas dėl Lietuvos valstybės atstatymo

– Klausimas dėl TSRS liaudies deputatų, išrinktų Lietuvoje, teisinio statuso

– Du konstituciniai projektai

– Kreipimasis į Lietuvos žmones, pasaulio tautas.

Visų pirma AT-a vienas balsais priėmė iki šiol buvusios Ministrų Tarybos atsišalinimą ir igaliojimų

grąžinimą. G. Vagnorius pasiūlė Ministrų Tarybos pirmininko pareigas pavesti laikinai citi buvusiai Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojai K. Prunskienei. K. Prunskienė patvirtinta 127 balsais, 3 susilaikius.

Sekantis darbotvarkės punktas, deklaracija dėl deputatų igaliojimo, buvo procedūrinis pareiškimas, kuriuo AT-a pasiskelbė turinti teisę daryti toli siekiančius sprendimus. Štai, tos deklaracijos projekto esminė ištrauka: "...Lietuvos gyventojai... suteikę... depu-tams tautos atstovų mandatą ir prievolę atstatyti Lietuvos valstybę ir reikšti tautos suvereninę galią (suprema potestas) per šia AT-a, kuri nuo 1990 metų kovo 11 dienos 17 valandos 15 minučių bus vadinama Lietuvos Aukščiausiąja Taryba." Po diskusijų ir 15 minučių pertraukos, deklaracija priimta 126 balsais už, 6 susilaikius.

Valstybės pavadinimo ir herbo projektas beveik be diskusijų priimtas 133 balsais.

AT-os Pirmininkas V. Landsbergis šiais žodžiais dabar kreipėsi į AT-os narius: "...Gerbiameji deputatai! Įvyko simbolinis neteisybės paneigimo aktas. Dabar įvyks teigimo aktas..." Suteikęs žodį buvusiai politinei kalinei, visuomenės veikėjai J. Bieliauskienei, pirmininkas pradėjo "Dėl Lietuvos valstybės atstatymo" ir kitų dviejų, su juo susijusių dokumentų svarstymą.

Lietuvos valstybės atstatymo projekto esminis sakinys buvo toks: "Lietuvos Respublikos AT-a, reikšdama Tautos valią, nutaria ir iškilmingai skelbia, kad yra atstatomas 1940 metais svetimos jėgos suvaržytas Lietuvos suvereninių galių vykdymas." Kiti du dokumentai – "Dėl 1938 metų gegužės 12 dienos Lietuvos Konstitucijos galiojimo atstatymo" ir "Dėl Lietuvos Respublikos Laikinojo Pagrindinio įstatymo". Šie trys dokumentų projektai Sąjūdyje buvo ruošti kaip visu-ma, nes norėta pabrėžti atkuriamos valstybės tęstinumą su iki 1940 metų gyvavusia valstybe, bet taip pat bent laikinai, iki naujos konstitucijos, palikti dabartinį val-

džios aparatą.

Sekė diskusijos, projektai buvo atiduoti taisyti specialiai sudarytai redakcinei komisijai gi po pertraukos, laukiant paskutinių projektų redakcijų, išklausyti sveikinimai bei diskusiniai pasisakymai.

Pirmasis sveikino deputatas C. Okinčinai: "...Aš, kaip deputatas ir kaip lenkas, esu laimingas, galėdamas dalyvauti Lietuvos istorinio parlamento darbe... Aš kviečiu visus deputatus balsuoti už pateiktus mums nutarimus, už Lietuvos laisvę ir Lietuvos valstybės atstatymą... Su pasididžiavimu primenu, jog 1918 metų vasario 16 dienos Lietuvos nepriklausomybės deklaraciją tarp kitų pasirašė ir lenkas. Šį kartą lenkiškų balsų taip pat nepritrūks. (Plojimai.)" Deputatas L. Jankelevičius, kalbėdamas irgi lenkų vardu, jau buvo santūresnis – jis skatino palai-kyti A. Brazausko nuomonę, sprendimus daryti palaipsniui... "... tokiais pat motyvais mes vadovaujamės ir susilaikydami balsuojant už deklaraciją..." Tarp kitų sveikinusių, salėje kalbą pasakė Lenkijos Respublikos seimo narys Z. Vujec, telegrama – Juozas Urbšys ir keli kiti, įskaitant rusus. Iš išeivijai žinomesnių asmenybių paminėtini vysk. J. Žemaičio, Kanados Lietuvių Bendruomenės A. Pacevičiaus, Europos parlamento ir baltų integrinės grupės A. Klimaičio sveikinimai. Įdomu, kad JAV-se veikiančių išeivijos veiksmų sveikinimų šio posėdžio stenogramose nėra.

Vėl, padarius 10 minučių pertrauką, AT-os nariai susirinko didžiajam momentui. Dabar buvo pateiktos naujausios projektų redakcijos ir, po diskusijų, prieita prie balsavimo. AT-os Pirmininkas paskelbė: "Už šį aktą balsavo 124, prieš ne-balsavo niekas, susilaikę šeši. Aktas priimtas. Sveikinu Aukščiausiąją Tarybą, sveikinu Lietuvą. (Giedamas Lietuvos Respublikos valstybinis himnas. Audrin gi plojimai.) Gerbiameji deputatai, Lietuva jau laisva. Dvasioje, teisėje laisva. Galėtume sušukti: Latvija bus laisva! (Deputatai skanduoja šiuos žodžius.) Dabar – Estija bus laisva (skanduoja jami ir šie žodžiai), ir visos kitos, kurios dar nelaisvos. (Plojimai.)"

Mūsų skaitytojams gali būti įdomu, kurie deputatai susilaikė, t.y. nebalsavo už nepriklausomybės atstatymą (niekas nedrįso balsuoti prieš!): Akonovičius, Jankelevičius, Maceikianecas,

(Nukelta į 9 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cts.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę
• Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

IŠEIVIJOS TAIKOS KORPUSAS LIETUVAI

Antanas Butkus

Vasario 16-tosios minėjimo metu Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje, trumpoj, bet reikšmingoj kalboje iškėlė keletą labai svarbių minčių. Cituodamas buvusį Vilniaus universiteto rektorių profesorį Kubilių pareiškė, kad dabar svarbiausias uždavinys mūsų tautai atgimti dvasiškai. Mūsų tauta yra dvasiniai pažeista ir sužalota. Gi išeivija per mažai yra žinoma Lietuvoje. Užtat ir jų nusistatymas mūsų atžvilgiu pas kai kuriuos nėra teigiamas. Tai per 50 metų okupacijos palikimas. Ir dėl to Lietuvoje gyvenantieji žmonės nėra kalti, todėl mes turime tam tikrą pareigą ir atsakomybę tėvynėje tinkamai prisistatyti. Mes turime juos supažindinti su tuo, kuo esame, dėl ko kovojome ir ką per tą ilgą laiką išeivijoje išlaikėme. Mums reikia turėti balsą Lietuvoje. Mūsų atstovai Lietuvoje turėtų kalbėti ne tik už mus, bet ir apie mus. Reikia kalbėti apie įstatymus, kurie yra padaryti mūsų nenaudai. Gal padaryti ne iš blogos valios, bet dėl skubotumo ir nepakankamo išmąstymo.

Pilietybės ir privačios nuosavybės įstatymai mūsų sukėlė daug nepasitenkinimo ir triukšmo ir tai, atrodo, padėjo, nes tie įstatymai dabar yra peržiūrimi ir iš naujo perredaguojami. Dėl šių netikslumų mes negalime prarasti pasitikėjimo tauta.

Išeivijos lietuviams reikia griebtis konkretaus darbo padėti prisikeliančiai mūsų protėvių žemei, mūsų tėvynei. Ankstesniuose "Dirvos" numeriuose rašiau apie Lietuvoje priimtą investicijų įstatymą, kuris labai apsunkintų užsienio lietuvių ir kitų kraštų gyventojų investavimą į Lietuvos biznį ir pramonę. Tas mus, išeivijos lietuvius, labai stebina, net užgauna, kad norėdami pa-

dėti, esame savo kraujo giminių atstumiami. Juo labiau, kad viso pasaulio valstybės yra labai suinteresuotos prisitraukti svetimą kapitalą savo krašto ekonomijai sustiprinti. Net toks turtingas kraštas, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės laukia užsienio valstybių kapitalo investavimo į JAV biznį, pramonę ar net į turizmą ir tam kapitalo investavimui suteikia kuo palankiausias sąlygas. Pavyzdžiui, Japonijos kapitalas yra plačiai investuotas į daugelį Amerikos įmonių. Net ir į garsiąją Rockefellerio plazą. Gi dabartiniai Lietuvos investavimo įstatymai tą užsienio kapitalo įplauką labai trugdo bereikalingais suvaržymais ir aukštais akcizo mokesčiais.

Kad išeivijos lietuviai tinkamai Lietuvoje save prisistatytų ir Lietuvos žmonėms geriau padėtų privatizacijos ir laisvos rinkos įvedime, konsulas Kleiza siūlo suorganizuoti išeivijos lietuvių Taikos Korpusą Lietuvai. Tokio korpuso apimtyje į Lietuvą galėtų nuvažiuoti šimtai ar net tūkstančiai jaunesnių ir vyresnių žmonių, įvairių sričių specialistai ir nespecialistai ir savo pavyzdžiu parodytų kaip Vakarų pasaulyje žmonės bendrauja, kaip tvarkomas politinis ir valstybinis gyvenimas, įvairios įstaigos bei įmonės, kaip kuriamas ekonominės institucijos, kokia darbo etika, kaip žmogus rūpinasi ir gerbia savo aplinką. Tokia pagalba gali būti stambesnė net už finansinę pagalbą.

Prieš paskutinį Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Pietų Amerikoje rašiau "Pasaulio Lietuvių", kad dabar laikai pasikeitė. Vietoj įprastų Jaunimo kongresų rengimo išeivijoje, kurie labai daug kainuoja, mūsų jaunimas turėtų vykti į Lietuvą. Ten jis rastų ir gerą aplinką ir gyvą žodį ir visa



Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas – priėmimas Jungtinėse Tautose. Ambasadorius A. Šimutis ir Ponia pasitinka Olandijos ambasadorių Robert J. Van Schaik. Iš kairės dar matyti ambasados pareigūnai A. Gureckas ir G. Damužytė. L. Tamošaičio nuotr.

Ateinančią savaitę Dirvoje spausdinsime Jono P. Lenkaičio intriguojančiai parašytus įspūdžius iš Jungtinių Tautų steigimo metų, daugeliui iš mūsų dar būnant Europoje, ir pagaliau – dabartinės Lietuvos šventės jau didingam Jungtinių Tautų pastate.

AMERIKOS STRATEGAI RUOŠIA PLANUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

valdžią, kas grėstų Panamos kanalo laivininkystei.

3. Rusijos konservatoriai ir buvę aparaičiai gali nuversti Jelcino vyriausybę ir užimti Lietuvą. Prieš tai pasipriešintų Baltgudija, bet Ukraina liktų neutrali. Prieš tą ataką išeitų Jungtinės Tautos, o su jomis ir JAV.

4. Šiaurės Korėja, prisidengusi taikos iniciatyva, užpultų Pietų Korėją su

300000 karių ir 5000 tankų, siekdama užimti Pietų Korėjos sostinę Seaul.

5. Filipinai. Pučas prieš vyriausybę galėtų išsivystyti į atvirą konfliktą, kurio metu būtų paimami ir belaisvė ten gyvenantieji Amerikos piliečiai ir užimamos Amerikos karinės bazės, su ten esančiais 5000 amerikiečių.

6. Naujas pasaulinis prišas. 2001 metais gali iškilti viena tauta, ar susidaryti nauja tautų koalicija, kuri priimtų priešišką – adversarinę politiką ir išsiaugintų tokią karinę galybę, kuri grąsintų pasauliniams JAV interesams per pasaulinę karinę kompeticiją. Tokiam eventualumui užkirsti kelią JAV strategai mano, kad jau dabar reikia paruošti ir nustatyti darbotvarkę, pagal kurią būtų numatyti ir paruošti visi galimi ėjimai.

Mums malonu, kad jau ir Amerika pradėjo rimtai rūpintis Lietuvos likimu gresiančio pavojaus atveju. Toks pavojus galėtų ateiti iš buvusios Sovietų sąjungos jeigu būtų nuversta Rusijos teisėtai išrinkta valdžia. Mes nuoširdžiai pritariame Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko nuomonei, kad Amerikai būtų efektyviau, jeigu ji jau dabar stipriai ekonomiškai paremtų prezidento Jelcino vyriausybę ir šalia to paremtų ir Lietuvą bei kitas Baltijos respublikas. Būdami ekonominiai stiprūs mes visi sugebėsime išvengti vidinių ir išorinių priešų. Tokiai JAV finansinei pagalbai galėtų gerai pasitarnauti ir JAV "Taikos dividendas". Į

tą dividendą Lietuva turi ir moralinę teisę, nes ji pirmoji pradėjo triuškindi komunizmą iš vidaus. Tas davė pradžią Sovietų sąjungos grėsmei išnykti ir tuo pačiu atpalaiduoti milijardines JAV sumas eventualiam karui besiruošiant.

Šią mintį pratęsiant galime tvirtinti, kad Lietuva yra "kalta" dėl "Taikos dividendo" atsiradimo. Kita vertus, Lietuva neprašo išmaldos o tik investavimo, kurio dėka ir JAV sulauks pelningo dividendo ir galės ramiau miegoti, nes nuo pavojaus laisvei ir demokratijai prisikėlusios tautos pačios save apsigins.

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Beleckis L., Raven	5.00
Gilvydis A., Evergreen Pk. ..	10.00
Jakonis V., Canada	10.00
Kriščiūnas J., Canton	3.00
Maurukas J., St. Pete.	100.00
Račkauskas P., Dorchester .	10.00
Sakalas R., Vero B.	15.00
Stelmokas J., Landsdowne .	25.00
Stukas A., Jackson	30.00
Švazas E., Downers Gr. ...	10.00
Varnelis A., Dowagiac	20.00
Veitas V., Cardiff	20.00
Jarašūnas E. Santa Monica .	10.00
Repeys A., Canada	11.21
Sliupas V.J. So. Lake Tahoe .	5.00
Stankaitis J. Chesterland ...	45.00
Detroito Lietuvių Organizacijų	
Centras Oak Park	25.00
Čeikys E., Parma	20.00
Daugirdas A., Willowick .	10.00
Lakačauskas R., Cleveland ..	5.00
Latvys J., Chicago	5.00
Marcinkevičius K., Clev. ...	10.00
Mažeikienė V., Singer Is. ..	50.00
Mikšys P., Juno Beach	10.00
Pipiras J., Southampton, ...	10.00
Sidliauskas K., St. Pete.	5.00
Zukauskas K. Sunny Hills ..	20.00
Plečkaitis Vl., Richd. Hts ...	15.00
Kun. Babonas A., Detroit ..	10.00

Atitaisymas
Elena Varankienė aukojo 25 dol.
Mykolas Gureckas mirimo sukakties proga (buvo paskelbta T. Varanka –25dol sausio 30, 1992 Nr. 4.)
Atsiprašom.

**Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame**

I E V A

Ernst Wichert

vertė Henrikas Stasas

Aš sakau tau tik tą, ką savo akim mačiau ir man visai nesvarbu ar tu jam atsakysi ar ne.

– Tu geriau tylėk, – prašė Ieva, – kad kas nors kitas nesužinotų.

Senė sumurmėjo:

Tu manęs nemokyk, aš žinau, ką turiu daryti. Tai pasakius apsisuko ir išliaužė į savo kambarį.

Dabar Ievai buvo aišku kur liemenė dingo. Geriau būtų nesužinojusi, nes dabar ją kankino mintis, kaip Mikeliui iškirsti šposą. Ji, žinoma, nenorėjo iš jo vekselį atimti, tik jį nugasdinti, kai vekselio nerastų. Tai būtų ir bausmė ir priemonė atgauti jai pasitikėjimą. Bet kas gali žinoti, ar senė nebus tik išplepėjusi ir toliau? Tada gal kas nors kitas liemenę ištrauks iš po šieno. Ji net negalėjo dabar įsivaizduoti, kad vekselis su jos parašu paplūtų į svetimas rankas. Tad jau vien dėl to jai reikėjo ką nors daryti. Po kelių valandų, kai Endrulis buvo išėjęs, ji nešina kibiru nuėjo į tvartą lyg norėtų karves pamelžti. Bernas Toleikis tuo metu dirbo kieme ir matė ją einant. Įėjus į tvartą, ji atidarė šeryklos duris, kurioje buvo visai tamsu. Atkėlus šiaudų kūlį, iškiso ranką į sieną, kiek tik pasiekti galėjo. Staiga pačiuo paėmė ranką ir ištraukė liemenę. Liemenė nebuvo susukta, bet netvarkingai įkišta į sieną. Vieta, kur vekselis turėjo būti įsiūtas, buvo atardytas. Tada Ieva atsidarė tvarto duris, kad galėtų šviesoje patikrinti. Stovėdama ant slenksčio su liemenę rankoje, pastebėjo, kad vieta kur vekselis buvo įsiūtas, dabar buvo iškirpta su visu pamušalu. Ir kas tai galėjo padaryti, pagalvojo Ieva. Kibirą, kurį ji buvo palikusi tvarte, dabar jau buvo paėmusi tarnaitė Erdmė ir jau buvo pradėjus melžti karvę. Ši taip pat atkreipė dėmesį į Ievą. Ieva tuo tarpu susuko liemenę ir įmetė į pašarinę. Žinoma, tarnaitė ją pastebėjo ir todėl nebuvo ko nuo jos slėpti. Ieva tada ir paklausė jos:

– Ar tu, Erdmė, matei ką aš rankoj turėjau?

– Tai buvo Endrulio liemenė, – patvirtino tarnaitė.

– Tad ar tau čia buvo kas įtartino?

– O je, ten buvo gabalas iš liemenės lyg žirkklėmis iškirtas.

– Teisingai, aš tokią čia radau. Bet kas galėjo liemenės pamušalą iškirsti?

Erdmė į tai nieko neatsakė. Bet kai Ieva nuėjo, ji tuoj iš kiemo pasišaukė berną Toleikį.

– Įsitikink dabar, kad čia pašarinėje guli Endrulio liemenė, iš kurios iškirtas gabalas pamušalo. Šeimininkei išėjus, aš įėjau į tvartą. Ir manau, jog vėliau tai įsidėmėti, kad paskui kas nors manęs nekaltintų.

– Šeimininke pirmą įėjo į tvartą, – tvirtino Jonas Toleikis.

– Ar daug anksčiau ji įėjo?

– Manau, kad mažiau ketvirtinio valandos.

– Tai gana ilgai, – pagalvojo tarnaitė.

Bet ji toliau ir neaiškino kam šio laiko pakakti galėjo. Toleikis to ir neklausė.

Kai tarnaitė su Toleikiu stovinėjo dar prie tvarto, iš savo kambario išlindo senoji Gaidulienė.

– Ar tu pastebėjai, – paklausė Erdmė, – kad kas pašarinėje buvo?

– Girdėjau, kad šiaudai čėžėjo, – atsakė senė, o paskui girdėjau ir levos balsą.

– Ar ji su tavim kalbėjo?

– Taip, kai iš pašarinės išėjo.

– Galų gale, kas man rūpi, – sumurmėjo senoji Gaidulienė, – ir pamojus ranka pasišalino iš kiemo.

– Aš remsiuos tavim, –

šaukė iš paskos Erdmė, – jei bus reikalinga.

Greit po to sugrįžo Endrulis ir įvedė arklį į tvartą. Tačiau prieš jam susitinkant su Ieva, priėjo prie jo bernas Toleikis.

– Kad tu žinotum, ant šieno guli tavo liemenė ir geras lopas iš jos iškirtas. Erdmė galvoja, kad tai buvo galima padaryti tik su žirkklėmis.

Mikelis išbalso ir staiga vėl išraudo.

– Kas tai galėjo padaryti? – rėkavo jis.

Atplėšęs šeryklos duris ir puolė į vidų. Iš ten puolė pas Ievą, laikydamas rankoj liemenę.

– Kas tai galėjo man padaryti? – šaukė jis visu balsu.

Jo kraujo indai galvoje pulsavo.

– Mane apvogė, mane apvogė!

Atsirėmęs į sieną ir stipriai suspaudęs galvą rėkė. Prasiidėjo aršus tardymas. Jis viską sužinojo iš senės ir darbininkų. Grįžęs atgal į trobą ir baisiai įsiutęs, griebė Ievai už pečių reikalaudamas:

– Atiduok mano vekselį, jei nori likti gyva. Tu jį iš liemenės išėmei.

Ieva stengėsi iš jo rankų išsivaduoti.

– Tu pasiutai, – šaukė ji. Ko tu iš manęs nori? Aš tavo vekselio neturiu.

– Melage, baisi melagė,

– šaukė jis iš naujo suspaužęs jos kaklą.

– Ar tu nori išsiginti, kad buvai pašarinėje ir iš šieno ištraukei liemenę? Dar matyti, kaip ten šienas iškniestas!

– Paleisk mane, tu beproti, – rėkė ji, – arba aš ginsiuos naga. Aš liemenę radau, bet gabalas medžiagos buvo jau iškirtas.

Mikelis nusijuokė:

– Buvo jau iškirtas? O kas kitas galėjo iškirsti, jei ne tu? Kas kitas galėjo žinoti, kad ten vekselis įsiūtas? Ar tu man negrąžei? Ar nori to išsižadėti? Aš viską žinau. Tu mane sekei ir matei, kur aš liemenę paslėpiau.

– Ne, – pertraukė ji, – vis norėdama iš jo išsivaduoti.

– Ne, tai ne tiesa.

– Kaip tu sužinojai?...

– Iš Gaidulienės. Paklausk jos iš kur ji viską žino?

– Man nereikia klausti. Galų gale tai ir visai nesvarbu.

– Bet tu gi liemenę iš šieno ištraukei. Kodėl tai darei? Atsakyk! Kodėl?...

Ieva į visa tai atsakė pikta:

– Aš tokia liemenę radau.

Jis vėl sugniaužęs kumščius, puolė ją. Ji jį atstūmė ir sušuko:

– Atsimink, aš prieš Dievą ir žmones prisiekiu, kad tai netiesa.

– Ir vis dėlto tiesa! Tu mane apgavai, – rėkė jis visą gerklę.

Ieva stovėjo valandėlę nejudėdama ir nesugalvojo ką daryti. Jos lūpos virpėjo, akys buvo nukreiptos į žemę. Retkarčiais pažvelgdavo į viršų ir sudėjus rankas spaudė jas prie kūno.

– Gerai, – dusliu balsu atsiliepė po valandėlės, – tegul būna tiesa, bet jeigu aš tokia bloga, kaip tu manai, tai ko tu čia tūnoji? Juk su melage ir vagilka neturėtum turėti nieko bendro. Eik, ir būsim išsiskyrę. Tarp mudviejų bus viskas baigta. Eik!

– Jūs girdėjote, – kreipėsi Endrulis į ten esančius darbininkus.

– Ji viską užbaigė ir mane išvaro. To ji, matyt, ir norėjo. Taip, aš išėsiu. Bet tarp mudviejų toli gražu dar ne viskas baigta. Nesitikėk, Ieva, iš manęs nieko gero. Aš sieksiu savo teisių ir žinau, kaip tave priversti, kad prisipažintum.

Taip pasakęs išėjo. Išsivedė savo arklį iš tvarto, užmetė savo sukarpytą liemenę ant balno, užšoko ant arklio ir išjojo.

VIII

Dabar Urtės pranašystė kaip ir išsipildė. Ne daug trūko, kad atsidurtų kaimo gatvėje, išmaldos prašyda-

mas. Endrulio širdis buvo pilna kartumo. Kiek Ievą anksčiau mylėjo, tiek dabar jos nekenė. Ir jei ji siekė jį suniekti, tai ko pagaliau ir gailėtis jos. Tačiau vekselį jis užsispyrė atgauti nežiūrint kokia kaina. Tad nieko negaišdamas jojo į miestą pas raštininką, kuris taip pat buvo lietuvis ir advokato įstaigoje dirbantis jau keliolika metų. Į jį paprastai kreipdavosi visi tautiečiai, norėdami patarimo ar ko nors išsiaiškinti.

– Aš noriu padaryti tam tikrą pareiškimą, – į įstaigą įėjęs sakė Endrulis.

– Bet įspėju, – atsakė raštininkas, – nieko nepakaltink, nes reikia būti labai atsargiam. Ir ką čia pareikši, nieko nesakyk kitiems. Tegul teismo ponai praveda tardymą. Užteks, kad mes tik viską čia surašysim. Liūdininkai vėliau galės duoti savo parodymus. O jei nieko iš to neišeis, tai niekas negalės tavęs ir kaltinti. Mikelis su viskuo sutiko.

– Visa kita man visai nerūpi, – galvojo jis, – kad aš tik savo vekselį atgauciau.

Dabar Mikelis vėl apsigyveno pas savo svainį ir vertėsi kontrabanda, nes pinigai jam buvo dabar labiau reikalingi, negu bet kada.

Praėjo keletą savaičių, bet iš raštininko apie užvestą bylą nieko negirdėjo. Ypač pasidarė nekantrus, kai sužinojo, kad į teismą apklausinėjimui buvo pakviesti: Ieva, Gaidulienė, Jonas Toleikis ir tarnaitė Erdmė. Antru kartu minėtus asmenis kviečiant apklausinėjimui, tokį pat raštą gavo ir Mikelis. Jis tik negalėjo suprasti, apie ką čia reikalas sukasi. Bet kai jį pakvietė į teismo salę, jis pamatė kairėje teisėjo atitvertoje aikštelėje stovinčią Ievą. O priešais vietą buvo užėmęs valstybės prokuroras. Dabar Mikeliui atsivėrė akys.

– To aš nenorėjau! – suriko jis garsiai.

– Tai ko tu norėjai? – paklausė jo teismo pirmininkas.

– Ne kad Ieva už vagystę būtų nuteista.

– Bet tu tokį parodymą esi davęs savo pareiškime.

– Taip, nes norėjau savo vekselį atgauti.

– Ar vekselį, kurį Ieva Purvinytė iš tavęs atėmė? Endrulis dabar nesiskubino atsakyti. Jis pažvelgė į Ievą, kuri savo akis buvo įsmeigusi į jį.

– Aš nežinau, kas iš manęs vekselį pavogė, – atsakė jis pagalvojęs.

– Paaiškės, kas jį paėmė, – įsikišo valstybės prokuroras.

Prašau toliau tęsti teismo eigą. (Bus daugiau)



1992 GRUPINĖS KELIONĖS IR LĖKTUVO BILIAI LIETUVA

BOSTONAS / JFK | VILNIŲ
\$ 801.00
Per Vieną

Welcome to
AUSTRIAN AIRLINES

DIDŽIOJI SAVAITĖ LIETUVOJE VERBŲ SEKMADIENIS DIDYSIS PENKTADIENIS IR ŠV. VELYKOS

Kelionė #410 - kelionės ilgis 13 dienų - 10 dienų Lietuvoje,
1 diena Kopenhagoje
Balandžio 10-22 \$1,209.00

Grupinėse kelionėse įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses,
viešbutis ir pusryčiai.

BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su
pusryčiais: Vilniuj, Kaune, Panevėžij, Šiauliuose, Klaipėdoj ir
Palangoj.

Dėl daugiau informacijos apie skrydžius, viešbučius ar
grupines keliones kreipkitės į:

Albiną Rudžionienę
Kristiną Mitkutę

BALTIC TOURS
77 OAK ST., SUITE 4
Newton, MA 02164

Tel: 617-965-8080 Fax: 617-332-7781



KŪRYBA IR MOKSLAS



MOTERYS VYTAUTO DIDŽIOJO GYVENIME

Dr. Vincas Kryževičius

Pati tragiškiausia Min-daugo sukurtos ir Gedimino išugdytos Lietuvos valstybės diena buvo ta, kai 1382 m. prie Trakų pilies sienų stojo brolis prieš brolį – dvi lietuvių kariuomenės ir buvo sprendžiamas ginčas: kam – Jogailai ar Kęstučiui – turės priklausyti Didžiojo kunigaikščio sostas, kieno rankose liks Lietuvos likimas. Mat Lietuvai grėsė pavojus, kad po savitarpio žudynių jai savo valią primesti ir vergijos pančius uždėti gali Jogailos užnugaryje stovėjęs ir jo paties prisikvies-tas Ordinas. Viena buvo aišku: Jogailai sutriuškinus Kęstučio ir Vytauto kariuo-menę, Lietuva prieš vokiečių ordiną liktų bejėgė ir Jogaila tuo pačiu paskelbtų mirties nuosprendį ne tik Lietuvai, bet ir sau pačiam, kaip Lietuvos didžiajam kunigaikščiui.

Tai gerai suvokdamas ir todėl siekdamas vienvaldystės visoje Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje, Jogaila ryžtasi nušluoti nuo kelio savo asmeninius priešinin-kus, o pirmiausiai – dėdę Kęstutį. Tam Jogaila naudoja visas priemones, nevengdamas klastos ir apgaulės.

Istorikas A. Šapoka kalbėdamas apie liūdną šviesiausios pagoniškosios Lietuvos asmenybės – Kęstučio žuvimą, pasakė, kad "Po jo atėjo jaunesnioji karta, kuri pakreipė Lietuvos valstybės likimą kita vaga – prisidėjo prie krikščioniškosios Vakarų kultūros". Taip istorija vystėsi iškilus Jogailai ir Vytautui, bet niekaip negalima sutikti su kai kurių šio meto istorikų kaltinimu Vytautui Didžiajam, esą jis rengęs samokslą prieš savo tėvą Kęstutį. Tai niekuo nepateisinama, tokia mintis tiesiog šventvagiška. Tuo įsitikini, kai susipažįsti su Vytauto asmeniniu gyvenimu, peržvelgi jo šeimą, jaunystę, o ypač jo gyvenimui didžiulį poveikį turėjusias moteris: motiną, žmonas ir dukrą.

Vytautas Didysis – epochos asmenybė, politinis ge-nijus. Bet tai dar ne viskas. Vytautas Lietuvai – ne tik Žalgirio mūšio didvyris, ne tik epochos karvedys, apgy-nęs Lietuvą nuo priešų iš Vakarų ir Rytų, nors forma-liai ir negavęs Karaliaus vai niko, jis lietuvių tautos bu-vo

vainikuotas amžiams ir neatsitiktinai tapo sakraline asmenybe. Jo karsto bus ieškoma amžių amžiais ir nuolat bus laukiama jo dvasinio sugrįžimo, kuris Lietu-vai tolygus Mesijaus atėjimui į Žemę.

Didelės asmenybės į istoriją ateina retai. Vytauto Didžiojo asmenybės ištakų reikia ieškoti šeimoje, kurioje jis gimė, aplinkoje, kurioje jis augo. Nėra autentiškų šaltinių (o gal dar jie nesus-rasti), kurie aiškiai pagrįstų Vytauto motinos – Birutės kilmę ir vardą. Tačiau aišku, kad šita legendinė asmenybė – Kęstučio antroji žmona Birutė (o gal ji dar kaip nors kitaip vadinosi?) užima ryškią vietą Kęstučio ir, be abejonės, jo sūnaus Vytauto gyvenime. Visi, kurie gerai žino Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Kęstučio asmenybės bruožus, suvokia, kad šalia jo turėjo būti didžios dvasios moteris, galėjusi pagimdyti Lietuvai sūnų, kuris tapo Vytautu Didžiuoju. Galima tikėti Teodoru Narbutu, pasak kurio, Vytautą Trakuose auklėjo mokytojas Ordino riteris – belaisvis, kuris davė Vytautui mokslo žinių, išmokė užsienio kalbų.

Jeigu fizinę jėgą, reikalingą ginklui valdyti, Vytautui, galima sakyti, davė Dievas ir gamta, tai dvasios galybė – motina Birutė. Tiek moteris ir Motina galėjo būti Vytauto dvasinės jėgos šaltinis. O ar buvo vaidilutė, ar kunigaikštystė, ar didiko, ar paprasto lietuvių pagonio dukra, nėra prasmės ginčytis. Svarbiausia – Motina padovanojo Lietuvai Vytautą Didįjį – dvasios galiūną.

Kokios moterys lydėjo

tolimesnį Vytauto gyvenimą, kuriame apstu tragedijų, kaip ir visoje Lietuvos istorijoje? Prūsų kronika rašė: "Kęstutis pasmaugtas, motina paskandinta..." Pats Vytautas buvo įkalintas. Tiesa, Vytauto kalėjimo sąlygos aiškiai lengvesnės negu Kęstučio, bet anot istoriko Igno Jonyno, "Vytautas sėdėjo ten pat, belaukdamas savo likimo išsprendimo. Kas jam grėsė – mirtis ar ilgametis kalėjimas – liks paslaptis tik bent jau ne laisvė". Iš šio pragaro jam var-tus į laisvę atveria moteris – žmona Ona. Gal tai jos, o gal ir jos priprašytos tamaitės auka. Bet tai visvien Moters auka Lietuvai.

Kas-ne-kas, o kartu su Vytautu augęs Jogaila gerai pažinojo Vytautą, jo sugebėjimą valdyti ginklą, stiprią valią, ištvermę ir begalinę ištikimybę Lietuvai. Kęstučio proto ir dvasios jėga dabar glūdėjo jo sūnuje Vytaute. Tai ypač išryškėjo po Kęstučio tragiškos mirties. Tokia stipri asmenybė buvo labai pavojinga išsiviešpataujančiam Lietuvoje Jogailai. Pašalinęs Kęstutį, jis negalėjo palikti kitą sieną – Vytautą, užtvėrusį jam kelią į visapusišką Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdymą. Todėl Jogaila Vytauto atžvilgiu buvo nepermaldaujamas. Todėl taip reikšmingas Vytauto išvadavimas iš nelaisvės Krėvos pilyje. Tai, sakyčiau, pačios Lietuvos išgelbėjimas. Mat vidaus kovos, ypač Vytauto žūtis, galėjo būti Lietuvai lemtingos.

Vokiečių ordino skunde prieš Vytautą, pasiųstame Konstancos visuotiniam bažnyčios susirinkimui, aiškiai nurodoma, kad Vytauto išvadavimo iš kalėjimo garbė priklauso jo žmonai, nors nežinia kada ir kokiomis aplinkybėmis ji patekusi į Krėvos pilį. Vytautienė, net ir tuo atveju, jeigu ji nebuvo

įkalinta kartu su vyru, visišką laisvę tikrai neturėjo. O Lietuvos metraštis sako, kad "kambarį, kur buvo laikomas Vytautas su žmona, saugojusi stipri sargyba". Kambaryje besilankančios tamaitės tikriausiai buvo Vytautienės ryšininkės su pasauliu, o Vytauto pabėgimo planas, matyt, gimė jo žmonos Onos galvoje. Ji ne tik nujautė, bet gerai suvokė Vytauto likimą. Todėl būdama laisvesnė negu Vytautas, ji nedvejojama ėmėsi žygių gelbėti vyrą. Tikriausiai ji turėjo ir daugelį gerų pagalbininkų.

Seniausias Lietuvos metraštis aiškina, kad Vytautienė vieną iš savo tarnaičių prikalbėjusi apsivilkti kunigaikščio rūbais ir pasilikti kambary, o Vytautas, persirengęs tos pasilikusios tar-

naitės rūbais, turėjo išeiti iš pilies su tika tarnaitė. Kronikininkas Vygandas Marburgietis sako, kad "Vytautas apsivilkęs savo žmonos rūbais ir išėjęs iš kalėjimo..." Teodoras Narbutas rašė, kad "Vytautas buvo pintinėje nuleistas pro langą". Tai veikiau spėliojimai apie įvairius pabėgimo variantus. Neginčytina, kad Vytauto žmona Ona, pasilikdama kalėjime, leido Vytautui iš jo pabėgti. Niekas aiškiai nepasako, kaip išsigelbėjo pati kunigaikštienė. Šaltiniuose rašoma, kad Jogailos įsakymu ji Vilniaus aikštėje buvusi viešai išplakta rykštėmis. Aišku viena, Vytautui, o ir Lietuvai tragiškoje situacijoje Vytautienės žygdarbio sumenkinti niekas negali.

(Bus daugiau)

MOKSLO STIPENDIJOS STUDENTAMS LIETUVOJE

Atgavus Lietuvai nepriklausomybę vyksta Lietuvos aukštųjų mokyklų pertvarkymas. Ten paruošti specialistai, mokslininkai ir diplomatai su aukšto lygio išsilavinimu sudarys pagrindinį branduolį Lietuvos intelekto, kuris suvaidins svarbų vaidmenį atkuriant demokratiją ir išvedant Lietuvą iš dabartinės ekonominės krizės.

Lietuvos aukštųjų mokyklų vienas iš svarbių tikslų yra pritraukti gabiausias Lietuvos studentus siekti aukštesnių mokslo laipsnių. Šių laikinų studentų stipendijos yra gan mažos ir iš jų nėra galimybės pragyventi. Tai daugiausia sudaro sunkumų vyresnio amžiaus studentams, siekiantiems magistro ar doktorato laipsnių – daugumas yra vedę ir išlaiko šeimas. Versluose, prekyboje ir įvairiuose juodosios rinkos posūkiuose dabartinis uždarbis yra aukštas ir daug gabiausių jaunuolių pasuka šia laikina linkme.

Lietuviai, gyvenantys už Lietuvos ribų, gali suteikti reikiamą finansinę paramą studentams ir tuo pačiu prisidėti prie aukštojo mokslo vystymo Lietuvoje. Pagrindinis tikslas tai įkurti savo ar kitoje mėgiamoje mokslo srityje tiesioginę stipendiją aspirantams, siekiant magistro ar doktorato laipsnio. Piniginė suma šios stipendijos vieniems metams turėtų būti apie 150-200 dolerių. Tai yra gan maža suma, bet ji vienerius metus pilnai padengtų visas studento dabar

tinio pragyvenimo ir mokslo išlaidas. Stipendija įkuriama pagal jūsų pateiktą pavadinimą, mokslo sritį ar specialybę. Universiteto išrinktas komitetas paskirs jūsų stipendiją vienam iš gabiausių studentų, norinčių siekti magistro ar doktorato laipsnį. Jums bus duota studento/ės pavardė ir kiti duomenys liečiant jūsų stipendiją.

Tokių stipendijų įsteigimas yra numatytas keturiuose universitetuose:

Kauno Technologijos Universitete

Vilniaus Universitete

Vilniaus Technikos Universitete

Vytauto Didžiojo Universitete

Lietuvos studentams tiesioginių stipendijų koordinaciją ir finansų pervedimą į Lietuvos universitetus atliks prof. Rimas Vaičaitis. Dėl detalinės informacijos, rašyti ar skambinti:

Prof. Rimas Vaičaitis

14 Mallard Dr.

West Nyack, N.Y. 10994

Tel. D: 212-854-2396

N: 914-634-8923

ROMAS PUKŠTYS vyksta į Lietuvą kovo gale. Pinigai pervedami doleriais prieš Šv. Velykas. Atsiskaitymas iki kovo 23 d.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

DĖMESIO



Tai savaitinis Lietuvių tautininkų sąjungos laikraštis leidžiamas Lietuvoje, redaguojamas Rimanto Smetonos. VILTIS ieško paramos ir prenumetatorių JAV valstybėse.

Prenumerata metams oro paštu 45 doleriai.

VILTIS galima užsisakyti pas Vaclovą Mažeiką
519 N. Halien Terr. Park Ridge, IL. 60068
Tel. 708-823-3607

ATISISVEIKINANT SU GREIMU

(Atkelta iš 1 psl.)

išsikėlė į Kauną, kur dar uoliau talkininkavo laisvės kovotojų veiklai, ypač spaudos srity ir netrukus leidžiant pagrindinio laikraštį, "Laisvės kovotoją", vieną iš stipriausių antinacinės rezistencijos spaudos organų.

Kai 1944 metų pavasarį nacių Gestapas areštavo daugelį laisvės kovotojų grupės pirmūnų ir visiškai užgniaužė laikraščio leidimą Kaune, Greimas atskubėjo į Šiaulius ir prikalbino mane padėti organizuoti tolesnį laikraščio leidimą, idant lietuvių ir patys naciai matytų, kad priešinimosi veikla vis tiek eina toliau ir kad jie negalėjo rezistencinės spaudos užgniaužti. Mums tai pavyko padaryti su gera žurnalisto Simo Miglino pagalba ir surasti patikimą spaustuvininką. Kiek prisimenu, tada prirašėm, slapta atspaudėm ir išleidom dar du "Laisvės kovotojo" numerius – nedaug puslapėlių ir ne kažin kaip atrodžiusius, – bet išleidom.

Tik Raudonoji armija iš rytų jau artėjo, mums teko trauktis į Vakarus. Tie karo pabaigos mėnesiai visiems buvo labai sunkūs asmeniškai. Kartu tai buvo visiškai nutrūkimas ryšiu su Lietuva ir mūsų blaškymasis, kol vėl su Greimu ir keliais kitais draugais susitikom netoki Šveicarijos, Elzase, Miilūzos mieste. Iš čia vėliau įvairiais keliais vėl susibėgom jau keleris metus gyventi ir šį tą veikti Paryžiuje, Prancūzijoje.

...

Per tuos pirmuosius pokario metus Paryžiuje Algirdas Greimas vėl buvo vienas iš pačių judriausių naujos, dabar prieškomunistinės rezistencijos dalyvis, ypač organizacijos, spaudos ir kultūros barų sektoriuose. 1946 metų gale su juo kartu vykom iš Paryžiaus į Vakarų Vokietijos prancūzų ir amerikiečių zonas arčiau susipažinti su mūsų "išvietintais" rezistentais, pasitarti kas darytina toliau. Greimas po to buvo uoliausias ryšininkas su mūsų rezistentais vakarų Vokietijoje ir Švedijoje, vykdavo į diskrečius susitikimus, nes iš ten ir per juos turėjom tiesioginių ryšių ir santykių su laisvės kovotojais sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Lietuvos pagrindinio centro nurodymu Greimas buvo pakviestas į Bendrojo Demokratinio Pasipriešinimo Sąjūdžio (BDPS) užsienio delegatūrą, kur man teko su

juo glaudžiai dirbti ir atlikti daugelį tos organizacijos tvarkymosi, jos ryšių plėtimo ir ypač politinės informacijos ir propagandos pareigų. Aplinkybėm keičiantis ir kitaip tarantis su Vliuku, tos delegatūros veikla 1948 metų rudenį buvo sustabdyta, tačiau netrukus kitais pagrindais užsienyje susitelkę lietuvių Rezistencinė Santarvė, kurios vienu iš steigėjų buvo ir A.J. Greimas, vėliau to pat vardo Londone leidžiamo žurnalo redakcijos bendradarbis.

Po to, užbaigęs Sorbonoje mokslus ir įgijęs filologijos daktaratą, jis netrukus išvyko jau prancūzų kultūros skleidimo labui profesoriauti į Egiptą, vėliau į Turkiją, ir tik dar vėliau jau ilgą sugrįžo į Paryžių, kur ilgainiui savo darbais pelnytai atsiskleidė kaip plataus masto filologas, filosofas ir modernių pakraipų literatūros mokslininkas.

O štai kaip jis savo intelektualinės autobiografijos apybraižoje labai trumpai pasisakė apie save kaip rezistentą. Girdi, tarant jo žodžiais, jis tik "truputį prisidėjęs" prie trijų svarbesnių akcijų: pirma, kad per "Laisvės kovotoją" raginęs lietuvius priešintis nacių steigiamam SS legionui; antra, kad vėliau skatinęs palaipsniui likviduoti "bepasmę antisovietinę rezistenciją pokario miškuose" (t.y. atvirą karinę partizanų kovą) ir trečia – kad jis įtikinęs lietuvius išeivius glaudžiai bendrauti su tauta, atsigręžus "veidu į Lietuvą". Ir pridėda: "Tuo mano lietuviška politika ir pasibaigė".

Pažinę Algirdą draugai paliudys, kad tuščiai girtis jis nemėgdavo, bet šitoks kuklus jo pasisakymas čia buvo pemelyg per kuklus. Tiesiog neteisingas, nes jo tikroji lietuviška politika niekada nepasibaigė, ligi dabar, ligi pat mirties.

Ne tik jo jaunystės metų dalyvavimas priešnacinėje, po to priešbolševikinėje rezistencijoje visur buvo pažymėtinai aktyvus, drąsus, kai kada netgi bravūriškai rizikingas, bet jis lygiai gerai suprato ir pokarinę rezistenciją Lietuvoje, rėmė ją politiškai ir dvasiškai ir talkinę siekti įvykdyti josios naudingą transformaciją. Kaip Lietuvos Diplomatinės tarnybos užsienyje vadovybė, kaip ir kiti artimieji bendraminčiai, ir Greimas netrukus įsitikino, kad aną atvirą ir ginkluotą kovą iš miškų

reikėtų nedelsiant stabdyti ir pereiti į politiškai (netgi fiziškai) tikslingesnę – kultūrinę ir dvasinę rezistencijos linkmę bei metodus.

Labai sunkiai ir su didžiuliais tautai nuostoliais tatau turėjo būti įvykdyta.

...

Ši kitokia rezistencijos kryptis Greimui ir jo draugam buvo aiškiai suprantama, iškart nujausta jau netrukus po karo. To sampročio pirmasis etapas, pvz. prasidėjo jau tada, kai Vakarų Vokietijoje kūrėsi akademinės jaunuomenės "Šviesos" sambūris, kurio vienas iš steigėjų, taip pat ir Paryžiaus padalinio steigėjų buvo Algirdas Greimas. Jis taip pat buvo dalyvis ir rėmėjas vėliau Amerikoje įsikūrusios studentų "Santaros", kuri lygiai kaip ir "Šviesa, aiškiai skelbė užmojų ir ryžtą kaip tik stiprinti dvasinę rezistenciją ir teikti talką Lietuvos laisvės bylai užsienyje ir tėvynėje.

Lietuvoje prieš karą, pradėdamas studijas VD universitete, Algirdas simpatizavo tautinei srovei ir įstojo į Neo-Lituanian korporaciją, su kuria ir vėliau nenutraukė ryšių, nors, kaip pastebėdavau, pokario laikais jis, sakytume, žymiai sulibėrė ir su kokia nors senąja Lietuvos politine partija savęs neidentifikuodavo. Savo dvasinį kelią ir sugestijas ne sykį jis vėliau skelbė, atvykęs Amerikon, paskaitose santariečių–šviesiečių sąskrydžiuose ir protarpiais vienu kitu straipsniu išeivijos spaudoje. Bet daugiausia tatau vykdė savo kelionėmis į Lietuvą, kur jis gebėjo sumegzti pozityvius ryšius su Vilniaus ir Kauno intelektualais (dar anais "tarybiniais" laikais), iš arti pažino bolševizmo prislėgtos tautos problemas, iš kur ir man atveždavo anuomet itin svarbių bei konfidencialių informacijų apie padėtį krašte ir dargi surašydavo nemažą labai vertingų sugestijų, ką, kaip ir apie ką reikėtų ir labiausiai derėtų kalbėti radijo bangomis į Lietuvą (kas man daug padėdavo anuomet dirbant komentatoriumi Laisvės, vėliau Laisvosios Europos radijuje).

Vagos leidykla Vilniuje pėmai atliko tikrai naudingą ir įdomų darbą. Sauliui Žukui padedant, išleidusi daugelio neilgų A. J. Greimo straipsnių užsienio lietuvių periodikoje rinkinį, pavadintą "Iš arti ir iš toli". Gaila, kad tas leidinys dar nespėjo plačiau pasklisti po užsienio lietuviškąsias salas. Kiekvienas, paskaitęs šią stambią penkių šimtų puslapių knygą, įsitikintų, koks yra gyvas, originalus ir savo temom bei idėjom dau



A.a. Algirdas Julius Greimas paskaitos metu

giašalis Algirdo Juliaus Greimo literatūrinis, kultūrinis, politinis rezistencinės dvasios žurnalizmas – ir kokia plati, kūrybiška, universali buvo jo asmenybė.

...

Apie tai čia rašau, deja, ne tik su mum lietuviams teigiamu pasididžiavimu dėl tokio gabaus lietuvių žymios mokslinės veiklos Europos Vakaruose ir šiame žemyne, ne tik atkaskdamas jo vertingus įnašus lietuvių rezistencijos ūgiuose, bet kartu ir su didžiausiu liūdesiu, nes netekau dar vieno iš pačių artimiausių ir ištikimiausių draugų.

Prieš dešimtmetį paskutinį kartą susitikę pabendra-

vom, ir kalbėjomės, ir svajojom kai ką atlikti, kai lankiausi Paryžiuje, o štai vos prieš keletą mėnesių mudu vėl laisvais tarėmės (Algirdas tam itin karštai agitavo), kaip stipriau išvystyti bendradarbiavimą Vilniaus "Literatūros ir meno" savaitraštyje ir "Baltų lankų" žurnale, kurio pirmajame numeryje jis įrašytas kaip redakcijos narys ir kur pats taip šauniai net su dviem straipsniais pasirodė – ir štai jo jau nebėr mūsų tarpe...

Tikėkim tačiau, kad išliks visi jo gerieji įnašai mūsų kultūrai, ir kad ta jo neramioji rezistencinė dvasia neliaus mūsų stiprinti su negėstančiu įkvėpimu.

VIRGO CHORAS IŠ VILNIAUS

Vilniaus Universiteto moterų choras Virgo š.m. vasario mėn. 13 dieną atskrido į Madison, Wisconsin. Chorą sutiko didelis burys žmonių su Lietuvos trispalve.

Chorą sudarė 32 dainininkės, dirigentė Rasa Gelgotienė, smuikininkas, violončelistas ir 14 metų amžiaus fleitistas, dirigentės sūnus. Keletas choro kelionės mecenatų lydėjo chorą.

Madisone Virgo choras davė tris koncertus, kuriuose atsilankė apie 1000 žmonių, be to, padalintas į dvi dalis, choras giedojo keliose bažnyčiose ir ten turėjo antrą tiek klausytojų.

Choras dalyvavo Vasario 16 dienos minėjime, kurį paruošė ir pravedė Madison – Vilnius seserija. Madisono Kivani klubas ir keletas privačių šeimų buvo suruošę chorui priėmimus. Kivani klubas chorą pavaišino priešpiečiais ir padovanojo keletą šimtų dolerių.

Įėjimas į koncertus buvo nemokamas, bet buvo renkamos aukos, pardavinėjamos plokštelės ir gintaro dirbiniai išlaidoms padengti.

Šis yra antras choro apsilankymas Madisone. Pirmą kartą Virgo choras buvo

čia 1990 metais liepos mėnesį.

Vasario 19 dienos rytą choras išvyko į Milwaukee, o iš ten žadėjo važiuoti į Chicago, Birmingham, Alabama, Atlanta, Georgia, Washington, D.C. ir iš ten į Vilnių.

James Sykes (Šukys) vadovavo choro pakvietimui ir priėmimui. Jis pasitiko chorą Washington, D.C. oro uoste ir atskrido su choru į Madison.

Per paskutinius 3 metus iš Vilniaus Madisoną yra aplankę netoli 250 žmonių. Visiems reikėjo užmokėti kelionę nuo New York ar Washington į Madison ir atgal. Visi buvo apgyvendinti, globojami, vežiojami. Daugelis pradžioje dar gavo pinigų iki 75 dolerių smulkiosioms išlaidoms. Visa tai organizavo James Sykes, padedamas keletos žmonių.

T. Palionis

ADOPTION:

LOVING CATHOLIC COUPLE WISHES TO ADOPT YOUR NEWBORN, INTO A HOME FILLED WITH SECURITY, HAPPINESS AND LOVE. CONFIDENTIAL (LEGAL) EXPENSES PAID. CALL KATHY AND MICHAEL COLLECT 914-763-6033

(4-14)

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

NESUTARIMUS LYGINANT

Spausdiname du straipsnius, kurie liečia Lietuvos Bendruomenę. Vienas – rengiamą Šokių Šventę, o antras rengiamą pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą.

Dirvai būtų smagiau, kad Lietuvių Bendruomenės vadovybės tais reikalais pačios susitartų ir laikraščio puslapius atpalaiduotų kitiems reikalams. Tat tam reikalui duodame vietos tik vienam kartui ir abiem suinteresuotom pusėm tame pačiame Dirvos numeryje.

Redakcija

LĖŠOS VISIEMS REIKALINGOS

Bronius Juodelis

Žymus ir gerbiamas bendruomeninkas ir nepailstantis "Pasaulio Lietuvio" redaktorius Bronius Nainys, šio žurnalo 1992 m. vasario mėn. numeryje 16-19 puslapiuose su labai kietomis pastabomis ir abejotinos vertės išvedžiojimais užpuola Devintos išeivijos lietuvių tautinių šokių šventės rengimo komitetą, jį net nevadindamas komitetu bet "tautinių šokių šventės techniškiems darbams atlikti sukvieštais talkininkais". Labai keista, jog straipsnyje prisipažįsta, kad nežino jog yra šios tautinių šokių šventės komitetas, apie kurį jau buvo nemažai rašyta mūsų spaudoje. Dar keisčiau, kad pamiršo, jog antrą lietuvių tautinių šokių šventę surengė šventės komitetas, kuriam jis pats vadovavo, kuris savarankiškai šventės rengimo darbus atliko. Teko ir man vadovauti penktos tautinių šokių šventės komitetui, pakvietus JAV LB k.v. pirmininkui Juozui Gailai. Man, kaip pirmininkui buvo pavestas šventės rengimo komiteto sudarymas, ir visi šventės reikalai, lygiai kaip dabar dr. Petrui Kisieliui, be jokių LB krašto valdybos palaiminimų, nurodymų ar įsakymų.

Kai š.m. sausio mėn 25 dienos šventės rengimo komiteto posėdyje dalyvavęs JAV LB krašto valdybos pirmininkas Vytas Maciūnas tarė žodį, jo pareiškimas buvo konkretus: "Aš labai džiaugiuos matydamas taip gausų ir tvirtą šventės rengimo komitetą, kuris tikrai gerai darbą atliks. Džiaugiuos, kad dėl šventės man nebereikia rūpintis". Kanados LB viceprim. Vytautas Bireta, dalyvavęs posėdyje, irgi pasidžiaugė pajėgiu ir patyrusiu šventės rengimo komitetu.

Nežinau, kuo B. Nainys laikė II-sios tautinių šokių šventės komiteto narius. Ar įsakymus vykdančiais "techniškais talkininkais", ar demokratiškai šventės reikalus

sprendžiančiu komitetu. Mano vadovauta penktoji šventė turėjo ir dabartinę, vadovaujama dr. Petro Kisieliaus, turi rengimo komitetus ne tik techniškiems darbams, bet ir visų šventės reikalų aptarimui ir sprendimui.

Br. Nainiui atrodo neloogiška, kad šventės rengėjų tarpe yra Lietuvių tautinių šokių institutas. Jis su savo tautinių šokių grupėmis vakarų pasaulio įvairiuose kraštuose, yra labai svarbus tautinių šokių švenčių rengėjas. Institutas nėra tik jo valdyba. Jis yra visų tautinių šokių grupių junginys. Ar be jų galėtų būti surengta tautinių šokių šventė? Ar be Instituto galėtų būti sudaromos ir atliekamos tautinių šokių programos? Jei yra plačiai veikiantis Lietuvių tautinių šokių institutas su sukalbama ir maloniai bendradarbiaujančia vadovybe, kodėl Bendruomenė turi ieškoti kaž kur programos komisijos? Kodėl tas peršama devintajai šokių šventei, kai to nedarė pats Br. Nainys, vadovavęs antrajai šokių šventei?

Keista, kad Br. Nainys nežino 1967 m. pačios JAV LB krašto valdybos prašymo įkurti "Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc.", kaip pilnai JAV LB krašto valdybai priklausančiuos institucijos tautinių šokių švenčių, kursų, seminarų rengimui. Būdama inkorporuota Illinois valstijoje ir turėdama federalinį "Tax Exempt" statusą, LFDF kvalifikavo nuo jos įsteigimo jau keturioms tautinių šokių šventėms gauti iš Illinois bei Ohio valstijų po kelis tūkstančius dolerių paramos. Dainų ir tautinių šokių šventei, kuri buvo numatyta 1990 metais, LFDF prašymu Illinois Art Council buvo paskyręs \$15,500. Per LFDF Inc. numerį keturių ir šios šventės mecenatai gali nurašyti šventei aukas nuo federalinių pajamų mokesčių. Gal svarbiausia, kad LFDF Inc. su-

jungia Liet. Tautinių Šokių Institutą su JAV Lietuvių Bendruomenė tautinių šokių išeivijoje puoselėjimui ir išlaikymui vietovėse ir berengiant šokių šventes. Taip, kaip JAV LB atskirai inkorporuota Švietimo taryba rūpinasi lituanistinėmis mokyklomis.

Jei Br. Nainiui rūpi devintos šokių šventės pelnas, ar nuostolis, tai jam turėtų būti suprantamos šventės komiteto pastangos sutelkti reikalingas lėšas aukų rinkimo būdu. Vicepirmininkės Birutės Jasaitienės pastangomis, kartu su šventės lėšų telkimo komisijos pirmininku dr. Antanu Razma, dar sausio mėn. pradžioje buvo atspausdinta šventės aukoms rinkti reikalinga literatūra, vokai ir sausio mėn. 20 dieną, B. Jasaitienei sušaukus jos nuolatinius 27 talkininkus, buvo išsiųsta 11,450 laiškų. Sausio 25 dienos posėdyje Br. Nainys pasiūlė, kad tautinių šokių šventės aukų rinkimas būtų sujungtas su aukų rinkimu Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimui. Nėra abejonės šventės komiteto narių tarpe, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimui reikia aukų. Tik kodėl jas nerenka PLB seimo rengimo komitetas? Gal ir patogų PLB seimo rengimo komiteto pirmininkui Br. Nainiui dabar "Pasaulio Lietuvoje" ar sausio 25 dienos posėdyje "spausti", kad šokių šventės rengimo komitetas surinktų aukas ir PLB seimui.

Labai gaila, kad PLB seimo rengėjai atsibudo su savo nutarimais tik sausio 25 dieną, kai prieš penkias dienas jau buvo išsiųsta 11,450 laiškų prašant aukų tautinių šokių šventei. Manau, kad į tuos vokus lengvai galėjo būti įdėtas ir PLB seimo aukų prašymas, jei jis būtų bu-

Dėmesio

TAUPA – LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA IEŠKO REIKALŲ VEDĖJO-OS

Sis darbas reikalauja patirties bankų tarnyboje, kredito unijose arba kitose bankinėse institucijose

Vedėjui-ai reikalinga laisvai mokėti lietuvių bei anglų kalbas, ir reikėtų apsigyventi Bostono apylinkėse.

Prašome interesusotųjų atsiųsti resume ir algos pageidavimo pasiūlymus, šiuo adresu:

Taupa Lithuanian FCU

P.O. Box 95

So. Boston, MA. 02127

Notice

TAUPA LITHUANIAN FED. CREDIT UNION IS SEARCHING, OFFICE MANAGER

This position requires previous banking, Credit Union and / or financial background. Must be fluent in English and Lithuanian. Must relocate to Boston. Please send resume and salary requirements to:

Search Committee

Taupa Lithuanian FCU

PO Box 95

So. Boston, MA 02127

No phone calls, please.

RŪPESČIAI PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS SEIMĄ RUOŠIANT

Jurgis Janušaitis

Dar rodos neseniai Toronte, Kanadoje, vyko Septintasis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas, o štai prabėgo ketveri metai ir jau ruošiamasi Aštuntajam PLB seimui, kuris vyks Chicagoje, š.m. birželio 30 – liepos 4 d.d.

Seimą suruošti ne juokai. Reikia daug darbo rankų, nemaža išminties, ryžto. Tad seimui buvo pradėta ruošti jau praėjusiais metais. Seimui suruošti buvo sudarytas Chicagoje specialus komitetas, kuriam vadovauti PLB valdyba pakvietė tikrai energingą, tvirto charakterio, neatlaidų darbininką, Pasaulio Lietuvio redak-

vės paruoštas ir laiku atiduotas šokių šventės komiteto išsiuntimui. Pašto išlaidos tikrai būtų buvę sutaupytos. Bet kai šokių šventės rengimo komitetui laiku nebuvo žinoma, kad jis turi rinkti ir PLB seimui reikalingas aukas, ar Br. Nainys nori, kad šokių šventės rengimo komitetas vasario mėn. posėdyje nutartų vėl išsiųsti 11,450 laiškų su aukų prašymu PLB seimui?

Neatrodė, kad JAV LB ir Kanados LB išdams reikės mokėti devintos išeivijos lietuvių tautinių šokių šventės nuostolius. Nebent daugiau atsirastų tokių šokių šventės rengimo komitetą diskredituojančių straipsnių, kaip Br. Nainio "Rengėjų pasitarimas" Pasaulio Lietuvio š.m. vasario numeryje. Per vėlai atsibodus, nereikėtų kaltinti ir žeminti tuos, kurie darbus laiku ir sėkmingai atlieka.

torių inž. Bronių Nainį. Šis savo ruožtu talkon pasikvietė LB Vidurio apygardos ir Lemonto LB apylinkės valdybas.

Šiam sudėtingam, nelengvam darbui vadovauja pats komiteto pirmininkas Bronius Nainys ir ant jo pečių sukraunama visa už seimo suruošimą atsakomybė.

Seimui pradėta ruošti nedelsiant. Komiteto pirmininkas su savo valdyba ėmė ruošti seimo rengimo planus, sudarė specialias komisijas, kurios rūpinasi techniškais seimo darbais. Seimas vyks Čikagos priemiestyje, Lietuvių centre, Lemonte.

Jau užsakytos reikiamos patalpos: pagrindiniams posėdžiams, kambariai įvairių komisijų posėdžiams, kambariai poilsiui, patalpos konferencijoms, užkandžiams ir mažesniems pobūviams. Žodžiu, seimas turės geras sąlygas darbams ir tuo jau rūpintis nebetenka.

Seime laukiama 130 iki 140 LB Kraštų valdybų pirmininkų, valdybų narių ir rinktų atstovų. Šiame seime, kaip ir dera PLB Seimui, dalyvaus jau iš viso pasaulio lietuviai atstovai, jų tarpe iš Latvijos, Estijos, Lietuvos, Moldavijos, iš Europos, Australijos ir Pietų Amerikos.

Šis seimas vyksta jau Lietuvai pilną nepriklausomybę atgavus, todėl ir seimo pobūdis bei svarstymai daug kuo skirsis nuo ankstesniųjų seimų. Čia seimo rengėjams, pirmininkui Broniui Nainiui, PLB pirmininkui dr. Vytautui Biečiauskui, jų valdyboms tenka nelengvas uždavinys paruošti svarstyti, svarbiausių problemų programą.

Iškyla vienas ir gana didelis rūpestis. Kaip žinia liepos mėn. 5 d. Chicagoje, tuoj po PLB seimo, vyksta didinga Devintoji Tautinių šokių šventė. Taigi du dideli renginiai vienas šalia kito.

Seimo rengimo komiteto pirmininkas Bronius Nainys, dalyvavęs Tautinių šokių šventės komiteto posėdyje iškėlė gana rimtą klausimą: abiem renginiams reikia lėšų. Jis siūlė lėšas telkti vienu kartu ir abiem renginiams drauge. Bet paaiškėjo, kad kaikurie T. Š. Šventės komiteto nariai ėmė tam prieštarauti. Tuo tarpu lėšas telkti seimui ir šventei atskirai būtų netikslu, beprasmiškas aukotojų varginimas, be (Nukelta į 8 psl.)

APIE LIETUVOS PARTIZANŲ VADO ATSIMINIMUS – 3

Antanas Dundzila

(Pabaiga)

Paskutiniuose dviejuose numeruose peržvelgę paskutinio Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko – Vanago biografiją, atsiminimų išleidimo istoriją bei stabtelėję prie knygos apimties, šiuo kartu pasistengsime sužymėti, kas knygoje yra reikšmingo ir įdomaus. Gi reikšmingo ir įdomaus knygoje apstu.

Knyga detalizuoja Dzukijos partizanų kovų istoriją 2-1/2 metų bėgyje, pradedant 1945 m. pavasariu. Kaip ir Daumanto 1950 m. išleisti "Partizanai", ši knyga skaitosi lengvai, yra talentingai parašyta. Tačiau šioje knygoje, gal dėl to, kad ji daug vėliau rašyta, yra daugiau konkrečių duomenų. Įsigilinus į knygos detales ir tuo būdu susipažinus su pačiu autorium, aprašomų įvykių autentiškumu netenka abejoti. Gal tenka tik stebėtis, kad kai kurios kovų ar partizaninės buities scenos taip giliai įsivėrė į autoriaus atmintį, kad jis pajėgė net po 4-5 metų jas atkurti savo rankraštyje. Spėtina, kad rankraštį ruošdamas, autorius naudojo kokiais nors savo užrašais.

Štai, visiems lietuviams bus nepaprastai brangus Pietų Lietuvos Partizanų vado, plk. Juozo Vitkaus – Kazimieraičio platokas apibūdinimas. Iki šiol apie Kazimieraičio asmenybę bei partizaninę veiklą žinios buvo labai šykščios. Dabar, perskaitę Ramanauską, turime kur kas pilnesnį šio rezistencijos vado vaizdą. Tai širdį šildanti dovana.

Knygoje sutinkame ir kitų, jau kituose leidiniuose dokumentuotų partizanų vardų bei įvykių. Šiuo būdu atsiminimai labai reikšmingai kolaboruoja anksčiau skelbtus duomenis, puiku! Taip Ramanausko atsiminimuose sutinkame Skirmuntą – Skrajūną – Juozą Lukšą, trumpai pasirodo Hektoras, Meškys, Mykolas – Jonas, Rimvydas ir dažnai minimi Daktaras su Jūrininku. Labai įdomu, kad dvejose vietose (p. 300, 308) autorius mini Lakštingalą – gal būt tą patį Lakštingalą – kuris dabar Cleveland'e gyvena ir prieš porą metų DIRVOJE paskelbė, kaip žuvo Lukša. Gal Lakštingala dabar ką nors plačiau apie Ramanauską

mums DIRVOJE parašytų?

Knygoje yra dar bent vienas, nepaprastai įdomus radinys. Šiuose atsiminimuose (p. 241) užtikau epizodą, kurį Vl. Ramojus, paėmęs iš bolševikų spaudos, citavo (supraskite – citavo, bet ne kitais žodžiais atpasakojo!) savo Čikagoje 1967 m. išleistos knygos "Kritusieji už laisvę" p. 160. Taigi, 1952 m. parašytą ir nuo 1953 iki 1989 m. slepiamą Ramanausko atsiminimų ištrauka apie autoriaus ir Jūrininko (–A. Permino) slapstymąsi pas Elytę (Nedzingės kleboną, kun. Z. Nečiunską) sutinka su Lietuvoje apie 1960 metus bolševikų atspausdinta, partizanų juodi nancia medžiaga. Tai reiškia, kad bolševikai turėjo sučiupe Ramanausko rankraščio bent ištraukas. Tai irgi reiškia, kad Ramanausko atsiminimų rankraščio turėjo būti keli egzemplioriai.

Atsiminimuose rasime partizaninių kovų sintezės, kuri paremta, savaime aišku, asmenine autoriaus patirtimi ir veikla partizanų vadovybėje. Štai, partizaninio karo pradžioje buvo tokių kovotojų, kurie partizanaudavo tik naktimis – dienomis jie dar pajėgė "legaliai" gyventi ir dirbti. Autorius taip pat teigia, kad 1945-46 m. žiema partizanams dar nebuvo sunki.

Ypač trečioje dalyje skiriama daug vietos slėptuvių – bunkerų temai. Jų buvo bent trejetas skirtingų rūšių: miškuose ir arčiau prie sodų – prie gyvenamųjų namų (arba po jais) ir prie kitų ūkio pastatų. Keli partizanai sau slėptuvę išsikasdavo kad ir per dieną. Kai kurie turėdavo ir atsargines slėptuves. Slėptuvė nuolatiniam gyvenimui talpindavo nuo 2 iki 5 kovotojų. Gyvenimas jose vis dėl to buvo žiaurus: angos atidaromos tik nakties metu, naktimis būdavo ir dirbama – atlieka-

mi įvairūs vadovybės raštinės darbai, ruošiami spauda, valomi ginklai ir t.t. Su ribota ventilacija dienos metu slėptuvėse trūkdavo net deguonies – žvakės menkai degdavo. Tik tamsoje iš slėptuvių būdavo išeinama, nes slapukų, šnipų buvo visur. Slėptuvėse tūnantieji paprastai girdėdavo virš jų ar netoliese siaučiančius stribus. Naujai iškasta ar kad ir ilgiau negyventa slėptuvė būdavo šalta ir drėgna – savo kūno šiluma gyventojai turėdavo ją pradžiovinti. Slėptuvės vietovė buvo laikoma didele paslaptimi – tiksliai ją žinodavo tik jos gyventojai ir dar gal keli partizanai. Nežiūrint to, čia pažymėtinas ir jumoras: p. 295 autorius mini slėptuvėms sugalvotus vardus – "Komendantūra", "Šaulių salė"...

Nusprendęs įsijungti į partizanų eiles, tam žingsniui autorius labai rimtai ruošėsi, net keitė savo asmeninius polinkius. Jis metė rūkyti, visiškai atsisakė alkoholinių gėrimų. Gi gėrimas, bent pradžioje, kai kuriems partizanams pasibaigdavo net aukomis.

Sužeistųjų gydymas buvo rizikingas ir tik išimtiniais atsitikimais galimas, gi bet kokia platesnės apimties sveikatos priežiūra – visiškai neįmanoma. Teko pasikliauti savo pačių sveikatos ištekliais ir ištverme. Peršalimai, kosuliai, raumenų ar kaulų skausmai, dantų gėlimas dažną lydėjo. Be vietinių gyventojų talpos maisto aprūpinime bei ryšių palaikyme, partizanai iš tikrųjų buvo, kaip tos N.E. Sūdūvio knygos pavadinimas, "Vienų vieni". Vienų vieni – ir tai dar gaudomi, persekiojami.

Autorius plačiai nušviečia atskirų kautynių epizodus. Čia Ramanausko knyga yra panaši į Daumanto "Partizanus". Iš Ramanausko atsiminimų susidaro pla-

tesnis vaizdas apie pagrindinį leista spaudą, gana platų radijo transliacijų sekimą, partizanų karinius laipsnius, rikiuotės tvarką, kasdieninius užsiėmimus, apdovanojimus už narumą, partizanų drausmės reikalus ir karo lauko teismus ne tik nuokaltusiems gyventojams ar okupanto kolaborantams, bet ir nusikaltusiems partizanams. Įdomu, kad daug dėmesio buvo rodoma įvairiems partizanų tarnybiniams raštams – įsakymams, instrukcijoms ir t.t. Autorius kelis kartus pabrėžia, kad didoką savo jėgų ir laiko dalį jis praleisdavo, ką dabar vadintume, "Popierizme". To pasėkoje, aišku, turime puikius Ramanausko atsiminimus ir, sprendžiant iš jų, Lietuvos žemė dar tebeslepia daug brangių partizaninių kovų archyvų.

Nėra kalbos, kad partizanų dalia buvo tragiška ir sunki. Su ginklu į miškus išėję juk visiškai atsisakė savęs. Po kelių kovos metų jau visi aiškiai žinojo, kad jų laukia arba mirtis, arba dešimtmečiai ištėmimo, arba nelygios kovos neįsivaizduotinai sunki našta su visokiais nedatekliais. Kitoje šio pasirinkimo svarstyklių pusėje buvo Lietuvos laisvės vilties žiburėlis ir asmeninis įsitikinimas, kad toliau

MAISTAS

ŠV. VELYKOMS PRISTATOMAS

1 NAMUS LIETUVOJE.

55 SVARŲ: dešros, sūris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt., \$85.
22 SVARAI vien tik mėsos gaminių, \$85.

11 SVARŲ: dešrų, 6 dėžutės amerikietiškos kavos, \$58.

Prie visų siuntinių galim pridėti aspirino ir vitaminų.

TRANSPAK,

2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

"normaliai" gyventi iki pasiutimo sužvėrėjusio okupanto narve jie irgi nebegalė. Ramanausko – Vanago dar išleisti atsiminimai yra didelis, brangus įnašas į pokario partizaninių kovų istoriją, tos istorijos epą. Reikia laukti daugiau tokių dokumentų išleidimo, būtų nepaprastai svarbu žinoti, ką šia tema dar slepia buvusio okupanto archyvai.

(1992-11-8)

(Pabaiga)

RUPESČIAI SEIMĄ RUOŠIANT

(Atkelta iš 7 psl.)

reikalingos vajeaus dvigubos išlaidos.

Čia sunki problema. Seimui tereikia 25.000 dol. Tai nedaug, žiūrint į seimo pobūdį, atstovų atgabenimą iš Lietuvos, kitų respublikų bei apmokėti keliones neturtingų kraštų atstovams. Šią problemą reikėtų nedelsiant išspręsti, lėšas telkti bendram tikslui, o ne skal dytis.

Gera turime atsiminti, kad ir PLB seimas yra išeivijai labai svarbus. Jame bus sprendžiama išeivijos ateitis, jos likimas, išlikimas ir visokeriopos veiklos planai. Tad ignoruoti ir nepadėti seimo rengėjams būtų negerai. Bet, manoma, kad ir šis reikalas išsispręs, nes bendram darbo planui priitaria TŠS pirmininkai, JAV ir Kanados LB kraštų valdybų pirmininkai, kurie tiesioginiai yra atsakingi už lėšas šiems renginiams, nors Seimo rūpesčiai daugiau liečia PLB valdybą.

Seimui ruošti komiteto pirmininkas Bronius Nainys siūlęs glaudų bendradarbiavimą, atsisakęs TŠ Šventės naudai net atskiro banketo ruošimo, vistiek su dideliu rūpesčiu žvelgia į artėjančius darbus ir paramą.

Tad pagalvokime visi. Remkime Tautinių šokių šventės ir PLB seimo darbus bendra, bet kokia auka. Remkime visų komisijų darbus talka, jeigu jos būsime reikalingi. Ieškokime bendro kelio didiesiems uždaviniais įgyvendinti.

SAULĖLEIDŽIO SONETA

A.A. Stasio Santvaro paskutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA

19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119



PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE
FUNERAL HOME

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS
DONALD A. PETKUS

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

DONALD M. PETKUS
LAWRENCE C. GASUNAS

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI
AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITES Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

BARAKUDA

VLADAS VJJEIKIS

Šiek tiek apsiskaitęs žmogus žino, kad barakuda yra žuvis. Labai plėšri žuvis. Ji ryja bet ką pasitaikantį jos kelyje. Tai tiek apie žuvį.

O kaip tas žodis įslinko į Amerikos lietuvių žodyną? Čia klausimas? Labai keblus klausimas. Bet kadangi mūsų kalbininkai visiškai tuo reikalu nesirūpina, tad tenka kam nors paaiškinti šį beveik istorinės reikšmės nutikimą.

Barakuda taip prigijo mūsų visuomenėje, kad pavyzdžiui, Chicagoje, išgirdę žodį barakuda visai negalvoja apie žuvį. Visi žino, kad tai ne žuvis, bet moteris. O kokia moteris? Ogi ta, kuri atvyko iš Lietuvos. Aiškumo dėliai pavadinkime ją tarybine moterėle. Ir kas ji tokia? Mūsų moterys apie ją turi labai aiškią galvoseną. Tai tokia, kurios paveikslą tuojau pat nupiešia ryškioomis spalvomis. Ji dar gana jauna. Turi visus atributus moteriai įprastus ir reikalingus. Turi gerą poveikį ir labai aštrų ir saldų liežuvių, kuris naudojamas nepaprastai aukštai išlavintoje būsenoje. To mūsų amerikietiškos moterėlės menkai sugeba ir dėl to pavydi.

Barakuda (tarybinė moterėlė) plaukioja po amerikietiškus vandenius ieškodama aukų.

Daugiausiai ir visuotinai jos žiotys nukreiptos į šiek tiek pagyvenusius, gerai pasiturinčius senbernius, našlius, persiskyrusius. Išimtinai į tuos, kurie greit išeis iš šio pasaulio ir visą turtą paliks barakudai. Nevengia ir laimingos šeimos prieglobstyje tūnačių.

Mūsų moterėlės beveik panikoje. Mat barakudos neaplenkia ir tų, kurie jau turi savo prisiegtę, kuriai pažadėjo iki mirties jos neapleisti. Barakuda lengvai gali praryti ir tą pasižadėjęmą. Tam ji barakuda.

Yra žinomas mokslinis faktas, kad kalba keičiasi. Kalbininkai, sudarydami žodynus kas kart turi pridėti naujų atsiradusių žodžių. Ateities lietuvių kalbos žodyno sudarytojai turės įdėti naują žodį... barakuda, gražiai įsiterpusį Amerikos lietuvių žodyne. Tad naujame lietuvių kalbos žodyne skaitysime: BARAKUDA. Plėšri žuvis. Taip pat Amerikos lietuvių tarpe vadinama atplaukusi per Atlantą moterėlė, kuri ieško sau aukų vedusių, nevedusių, divorsuotų ir kitokioje stadijoje esančių vyrų. Daugiausia mėgsta gerai pasiturin-

čius. Senesnio amžiaus, kurie nebetoli amžinojo slenksčio. Čia yra naujadaras.

Tai tiek apie žodyną. Amerikietiškos moterėlės visai nesuinteresuotos žodymais. Joms svarbi kasdieninė būseną. Būna, kad ir apmuša barakudas. Bet kaip tu jas sulaikysi. Jų vis daugiau plaukia per Atlantą. Tiesą sakant: skrenda.

RENGIA IDOMŲ KONCERTĄ

Worcester, MA.

Lietuvių Šaulių Sąjungos Trakų rinktinė kovo 29 dieną, sekmadienį 3 val. p.p. Maironio Parko didžiojoje salėje rengia iš Lietuvos solisčių Aldonos Vilčinskaitės ir Astos Krikščiūnaitės koncertą.

Akomponuos vienas iš žymiausių Lietuvos pianistų Povilas Stravinskis. Į koncertą kviečiame ir amerikiečius. Bilietai jau platinami.

Kažkoks nevalyvas rašė parašė dainelę, kurią pataria dainuoti pagal liaudies dainos melodiją: ar aš tau, sese, nesakiau.

*Atskrido moterų būrys
Kiek jos iškados pridarys.
Saugok vyrelį, jis lengvo būdo*

*Pagaus tą velnią barakuda.
Bulvių salotom jį maitink
Kasnakt prie lovos prirakink.*

Neteko girdėti ar tą dainą visuotinai dainuojama. Gal tik pusbalsiu, kada niekas negirdi.

Įsigykite iš anksto. Po koncerto vaisės ir susipažinimas.

Solistė Aldona Vilčinskaitė – baigusi Lietuvos ir Maskvos konservatorijas. Dainavimą studijavo Bulgarijoje. Profesoriauja Lietuvos konservatorijoje. Ruošia solo koncertus. Dainavo Europoje, JAV, Kanadoje ir Rusijoje. Šiuo metu yra vizituojančia profesoria Co-

lumbia Universitete, New Yorke.

Solistė Asta Krikščiūnaitė yra profesorės A. Vilčinskaitės geriausia mokinė. Jos balsą ir profesinį pasiruošimą įvertino muzikos specialistai iš JAV.

Pianistas Povilas Stravinskis taip pat išpildys keletą kūrinių. Kaip solistas pastoviai koncertuoja Lietuvoje, JAV ir Europoje. Tai vienas iš iškiliausių Lietuvos pianistų, kuris muzikos meną pradėjo Vilniaus M. K. Čiurlionio meno mokykloje ir baigė Maskvos konservatoriją. Dėsto fortepiono pamokas Lietuvos konservatorijoje.

Šiuos tris iškiliuosius Lietuvos menininkus išgirsi

te dainuojant Maironio Parke kovo 29 dieną. Rengėjai kviečia jus o jūs, pakvieskite ir kitus. J.M.

"LIETUVIŲ AIDŲ"

RADIJO PROGRAMOS rengiamas dviejų solisčių – Astos Krikščiūnaitės ir Aldonos Vilčinskaitės koncertas įvyks balandžio mėn. 2 d. 7 val. vakare, Jaunimo Centre, šeštadienį, didžiojoje salėje. Šioms talentingoms solistėms akomp. A. Kiseiliutė. Skambės gražios lietuviškos dainos.

Pakvietimai gaunami: Patria, 2638 West 71 gatvė ir Talman Deli 2624 West 69 Srr., Lith. Pl. tel-312-434-9766, ir prie įėjimo. Visi kviečiami atsilankyti.

1992 M. VID. VAKARŲ SPORTO APYGARDOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS

1992 m. Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos krepšinio pirmenybės įvyks 1992 m. kovo 21 & 22 d.d., Chicagoje. Vykdo VVSA-dos komitetas.

Pirmenybės bus vykdomos vyrų ir jaunių A (1973 m. gimimo ir jaunesnių) klasėse. Rungtynės vyks Marquette Parko salėje, kampas Marquette Rd. ir Kedzie Ave.

Dalyvių registracija – iki š. m. kovo 14 d. imtinai, pas VVSA-dos vicepirmininką Zigmą Žiupsnį, šiuo adresu: Mr. Zigmą Žiupsnį, 4501 West 100-th St. Oak Lawn, IL 60453

Telefonas: (708)-425-3379.

Po dalyvių registracijos, bus nustatyta varžybų sistema, priklausomai nuo komandų skaičiaus ir vietos bei laiko sąlygų. Esant mažam komandų skaičiui, vyrų A ir B varžybos gali būti vykdomos vienoje grupėje, išvedant B klasės komandas pagal jų užimtą vietą.

Pirmenybių tvarkaraštis bus praneštas visiems užsiregistruojantiems klubams.

VVSA-da

TENISISTŲ DĖMESIUI

42-jų ŠALFASS-gos sporto žaidynių rengėjai praneša, kad šm. gegužės 8-10 d.d., Toronte įvykstančiose 42-se sporto žaidynėse tikrai bus vykdomos lauko teniso varžybos. Sekite tolimesnius pranešimus žaidynių reikalais.

PRIEŠ DVEJUS METUS: 1990 KOVO 11

(Atkelta iš 2 pls.)

Peško, Suboč ir Tomaševičius. Posėdyje nedalyvavo Kašauskas, Medvedevas ir Stakvilevičius.

Po šio balsavimo sparciai buvo priimti ir kiti du siūlyti, su nepriklausomybės atstatymu susiję, projektai.

Sekė kreipimasis į pasaulio tautas ir reikalas informuoti Lietuvos TSRS liaudies deputatus, esančius Maskvoje. Kai kurie iš jų, dalyvavę šiame posėdyje, išreiškė daugumos nuomonę: K. Antanavičius – "Dabar vykti aš neketinu", E. Bičkauskas – "Jokio noro, patikėkite, tikrai neturiu į ten važiuoti..." Pirmininkas V. Landsbergis šias diskusijas ir posėdį užbaigė šiais žodžiais: "...Sutarkime taip: pasiųskime sveikinimo telegramą ir tekstus, kad žinotų ir disponuotų jais, būdami tose Tarybų Sąjungos valdžios įstaigose, kur jiems gali tekti būti. Gerai? Tokio žodinio susitarimo pakanka, taip? Telegramą parašys Prezidiumas. Ačiū. Tuo būdu šios dienos sesijos darbą baigiame. Skelbiu pertrauką iki rytdienos 11 valandos." (1992-II-14) (Pabaiga)



Solistės A. Vilčinskaitė ir A. Krikščiūnaitė išpildys programą Trakų šaulių rinktinės koncerte kovo 29 d. 3 val. p.p. Maironio Parke, Worcester, MA.

"TORVIL"

LTD.

YOU CAN DO EVERYTHING BY PHONE

TORVIL Ltd. sends its' best Easter wishes to all our friends.
At the same time we would like to inform you of our new catalogue TORVIL 92'.
This catalogue includes:

- Food • SWEETS • CIGARETTES • LIQUOR • KITCHEN & BATHROOM Supplies
- CLOTHING • SHOES • Bedding • HARDWARE & Appliances • Bicycles
- TOYS & STATIONERY • POTS & PLATES • MEDICINE
- AGRICULTURAL EQUIPMENT & PARTS • TIRES
- CARPET & FLOOR COVERINGS • INSURANCE
- FORWARDING OF MONEY & PARCELS

AND MUCH MORE

CANADA

Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit #7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel: (416) 798-3320 Fax: (416) 798-3321

Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel: (416) 534-3840 Fax: (416) 533-4910

U.S.A.

Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, Ill. 60622 Tel: (312) 278-5258 Fax: (312) 278-0875

Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, N.Y. 14212 Tel / Fax (716) 894-9880

CALL TOLL FREE CANADA 1-800-661-0210
U.S.A. 1-800-972-9284 OR 1-800-932-7995

RELIABLE SERVICE TO YOUR HOMELAND

TAUPOS METINIS SUSIRINKIMAS

Taupos Kredito Koope-
ratyvo nariai susirinko sek-
madienį, kovo 1 d., meti-
niam susirinkimui. Patikė-
tinių tarybos ir komitetų ra-
portai, remiantys Sorin &
Sorin, sertifikuotų buhalter-
ių ištaigos (CPA) patvirtini-
mu, rodo, kad Taupos pel-
nas auga ir pats kredito ko-
operatyvas yra tvirtas, rim-
tai tvarkomas.

Valdybos pirmininkas
advokatas Egidijus Marcin-
kevičius nariams pranešė,
kad Taupos tikslas buvo per
1990 ir 1991 metus dėti pa-
stangas sustiprinti privalo-
mas atsargas ir rezervus. Jis
teigė, kad tą tikslą Taupa
sėkmingai siekia ir per tuos
du metus atsargos ir rezer-
vai pakilo 42%. Jis dar pri-
minė nariams, kad bankų ir
tautpymo institucijų būklė
pastaraisiais metais buvo la-
bai sunki, bet pabrėžė, kad
kredito kooperatyvų būklė
buvo daug geresnė. Taupa
ypatingai didžiuojasi, kad
dabartinį Amerikos "ekono-
minį klimatą" pergyvena ge-
rai ir tvirtai, dėka mūsų na-
rių pasitikėjimo ir paramos.

Susirinkimo dienotvarkė
buvo vienbalsiai patvirtinta:
Valdybos sekretorius Algis
Rukšėnas pravedė susirinki-
mą; pristatė valdybos ir dar-
bo komitetų narius. Taupos
patikėtinių tarybą sudaro:
Egidijus Marcinkevičius pir-
mininkas, Dr. Vytautas
Maurutis – vicepirmininkas,
Gintautas Taoras – išdini-
kas, Algis Rukšėnas – sek-
retorius, Dana Ramonienė,
Vincas Urbaitis ir Vytautas
Kliorys – nariai. Finansų
komiteto nariai yra: Gintau-
tas Taoras, Aleksas Spiri-
kaitis ir Richard Hallal. Kre-
dito komitetą sudaro: Dana
Ramonienė, Gražina Varneli-
enė ir Viktorija Žardins-
kaitė.

Nariai, kurių susirinkime
viršijo 95, priėmė vienbal-
siai 1991 metų protokolą.

Trys Tarybos nariai bu-
vo perrinkti naujai kaden-
cijai, sekant nominacijų ko-
misijos pranešimą, kurį pra-
vedė advokatas Algis Šir-
vaitis. Buvo trys vietos ir
trys kandidatai, tat buvo na-
rių pasiūlyta perrinkti tary-
bos patikėtinius: Dr. Vytau-
tą Maurutį, Algį Rukšėną ir
Gintautą Taorą narių ploji-
mu.

Richard Hallal, Lease-
way Transportacijos firmos
korporacijos planavimo di-
rektorius, davė finansų ko-
miteto raportą. Jo analizėje
buvo teigiama, kad pelnin-
gumas pagerėjo nors ir bu-
vo mažesni nuostoliai. Tai
geras ženklas. Jis davė de-
talizuotą finansinę analizę su

optimistiška prognoze Tau-
pai. Mūsų planas yra išduo-
ti daugiau geresnės kokybės
paskolų 1992 metais.

Aleksas Spirikaitis, Tau-
pos viršininkas, padėkojo
nariams už jų paramą ir pa-
sitikėjimą. Jis tvirtino Tau-
pos gerą stovį palyginus su
bankais ir taupymo įstaigo-
mis dabartiniais laikais. Jis
minėjo, kad pereinamais me-
tais į Taupą prisirašė 116 naujų
narių ir Taupa šiandien turi
1,100 narių. Pereinamais me-
tais buvo išduota 50 naujų
paskolų už \$350.000. Jis
taip pat teigė, kad kredito
kooperatyvai dabar yra
daug geresniam stovyj už
kitas finansines institucijas,
o Taupa ypatingai teikia sa-
vo nariams sąžiningą ir kom-
petetingą patamavimą.

Jis pristatė Taupos štabą:
Gražina Varneliene, Rimą
Nasvytiene, Andrių Belzins-
ką, Vyta Apanavičių, Rimą
Apanavičiūtę ir Virginiją
Juodišiuotę-Rubinski. Sakė,
nors Nijolė Rukšėnienė ir
grįžo į mokytojos darbą, ji
kartais dar ir toliau, reikalui
esant, talkins. Pabrėžtina,
kad dauguma Taupos štabo
narių dirba ne pilna laiką,
bet darbą atlieka kompete-
tingai.

Tarybos patikėtinių pir-
mininkas advokatas Egidijus
Marcinkevičius savo ra-
porte pranešė, kad pelno bu-
vo daugiau negu 1990 me-
tais ir kad išlaidų buvo apie
tiek pat kaip 1990 metais.
Mūsų aktyvai užaugo 5%
pagal mūsų planą.

Valdybos nariai šiais me-
tais paskyrė piniginę para-
mą sekančioms organizaci-
joms: Šv. Kazimiero Litua-

nistinei Mokyklai-\$1,000.00;
BALFUI – \$500.00; Religi-
nei Šalpai – \$500.00; Lietu-
vių Kultūriniais Darže-
liams – \$300.00; Žaibo spor-
to klubui – \$300.00.

Advokatas Marcinkevi-
čius pareiškė nuoširdžią pa-
dėką Dievo Motinos Nuola-
tinės Pagalbos parapijos
klebonui, kun. Gediminui
Kijauskui kur Taupa veikia
sekmadienio rytais per ka-
vutę, visiems tarnautojams
ir Taupos kredito koopera-
tyvo nariams.

Valdybos pirm. Marcin-
kevičius, baigdamas metinį
susirinkimą pabrėžė, kad
Taupos knygas kas met pa-
tikrina sertifikuoti buhalter-
iai (CPA); ir visos operaci-
jos ir knygos yra egzaminuo-
jamos Ohio Valdžios Kredi-
to Kooperatyvų Divizijos; ir
taip pat federalinės valdžios
Krašto Kredito Kooperaty-
vų Administracijos (NCUA).
Kiekviena sąskaita yra ap-
drausta federalinės valdžios
iki \$100,000.

TAUPOS VALDYBA



Taupos kooperatyvo metiniam susirinkime kovo 1 d. pirmininkauja Algis Rukšėnas. Sėdi iš kairės: A. Spirikaitis, R. Hallal ir E. Marcinkevičius. V. Bacevičiaus nuotr.

ŽAIBO LENGVATLEČIAI

Vasario 2 d., 12 Clevelando LSK Žaibo jaunųjų lengvatlečių dalyvavo Snickers Brand saldinių kompanijos sponsoriuose "Sprint, Jump & Run" lengvosios atletikos rungtynėse, kurios įvyko puikiose Baldwin Wallace universiteto vidaus patalpose (halėje), Berea, Ohio.

Varžybos buvo vykdomos berniukams ir mergaitėms 6-se amžiaus grupėse: 7-8 m., 9-10 m., 11-12 m., 13-14 m., 15-16 m. ir 17-18 m. Programoje buvo trikovė, susidedanti iš 55 m bėgimo, šuolio į tolį ir 800 m bėgimo. Taškai buvo skaičiuojami už atsiektas pasekmes, pagal vertinimo tabelę, sudedant visų 3-jų rungčių taškus kartu. Siekiant sutautpyti laiko, šuolis į tolį buvo vykdomas iš vietos.

Klasifikacija – pagal dalyvio amžių 1992 m. gruodžio 31 d.

Visi žaibiečiai pilnai atliko savo programą, kai kurie pasirodydami išskirtinai gerai.

Laura Rukšėnaitė laimėjo pirmą vietą 9-10 m. grupėje, surinkusi 1196 taškus. Jos pasekmės: 55 m-9.16 sek., į tolį-1.57 m, 800m -3:15.94 min. Matas Laniauskas buvo pirmas 11-12 m grupėje, su 1452 taškais (8.73 sek, 1.91 m, 2:58.42 min.)

Keith Salem (Sadauskas) išėjo antruoju 13-14 m. grupėje, sukaudamas 1944 t. (7.18 sek., 2.48 m, 2:30.48 min.)

Lukas Laniauskas laimėjo antrą vietą jauniausioje grupėje (7-8 m.) su 1029 t.(10.22 sek. 1.43 m, 3:30.99 min.)

Varžybose dalyvavo 314. Penkių pirmų vietų laimėtojai berniukų 11-12 m.

ir mergaičių 9 -10 m. grupėse buvo pakviesti dalyvauti 55 metrų bėgime. Matas Laniauskas laimėjo pirmą vietą, berniukų grupėje, prabėgęs per 8.44 sek. Mergaičių grupėje, Laura Rukšėnaitė buvo antra, su 9.27 sek.

ŽAIBO KREPŠININKAI RUNGTYNIAUJA

Kaip jau anksčiau pranešėme, dvi Clevelando LSL Žaibo vyrų krepšinio komandos dalyvauja Salvation Army lygose. Žaibo A komanda žaidžia A klasėje, o Žaibo B komanda – B lygoje. Reguliarus sezonas artėja prie pabaigos. Po to seks turnyras (Play-offs) dėl čempionato.

Žaibo A komanda šiuo metu stovi pirmoje vietoje su 6 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu. Vasario 27 d. mūsų žaibiečiai patyrė pirmą pralaimėjimą prieš M. D. Carpet 82:85. Kovo 5 d.; Žaibas įveikė Alliance Printing 119:96. Dar liko vienas reguliaraus sezono žaidimas: kovo 19 d., 9:00 PM prieš Marinos. Čempionato turnyras vyks kovo 26, balandžio 2, 9 ir 16 d.d. Žaibo A komandai vadovauja Gediminas Puškorius.

Žaibo B komanda, su 6 laimėjimais ir 1 pralaimėjimu šiuo metu yra 2-je vietoje. Vasario 25 d., žaibiečiai nugalėjo Muldoon's Tavern 62:53, o kovo 3 d., supylė Aim Executive net 84:30. Reguliariame sezone liko tik 1 žaidimas: kovo 10 d., 8:00 PM prieš Lincoln Electric, kuri šiuo metu stovi pirmoje vietoje. Čempionato turnyras (Play-offs) vyks kovo 24, 31 ir balandžio 7 d.d. Žaibo B komandos vadovas yra Raimundas Sabaliauskas.

Čempionato turnyrų tvarkaraštis bus praneštas vėliau, nes priklausys nuo mūsų komandų užimtų vietų reguliariam sezonui pasibaigus.

Primename, kad žaidimai vyksta Salvation Army salėje, Grovewood Ave. ir East 176 St. kampas. Įvažia vėlimas iš East 176 St. Abi lygos, o ypatingai A. klasė, yra gana gero lygio. Žiūrovai kviečiami atsilankyti ir kartu paskatinti mūsų žaibiečius. Iėjimas laisvas. amb



Matas Laniauskas, 11 metų ir Laura Rukšėnaitė, 9 m., Clevelando LSK Žaibo lengvatlečiai, laimėję savo grupėse š. m. vasario 2 d. pirmas vietas trikovėje.



PARENGIMŲ KALENDORIUS

Visi sako, kad parengimų kalendorius reikalingas. Jį pradėta skelbti net ir labai maži parengimai, nes iki šiol jie nieko nekaštavo.

Dabar, Vilties Draugijos valdybos nutarimu, už viso sezono, o dažnai net ir už visus metus, reikia mokėti 5 dolerius. Nuo šiol pati Dirva išpareigoja juos skelbti kas savaitę.

Visus neapmokėtus skelbimus, kurie baigiasi balandžio mėnesiu, dar palikome, kad rengėjams nepakenktume. O vėlesnius, už kuriuos nemokėta, išskėlėme. liko tik apmokėti.

Mes kviečiame visas organizacijas ir pavienius asmenis ir toliau skelbti parengimų kalendoriuje. Dirva patarnaus Jums, Jūs paremsite Dirvą.

RIMAS GULBINAS

CSXI Korporacijos viceprezidentas ir generalinis manager, lydimas motinos Jadvygos Budrienės, kovo 5 d. lankėsi Dirvoje ir papasakojo kad Ohio valstybėje jie turi du skyrius Columbus ir Cincinnati, o dabar dar tyrinėje tokį skyrių įsteigti ir Clevelande.

Jų žinioje dirba 43,000 darbininkų, kurie dirba jūros kelių, traukinių ir sunkvežimių pervežime. Jo darbo vieta dabar yra Atlanto pakraštys, nes ilgą laiką anksčiau gyveno Chicagos rajone.

Jis yra dabartinės JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos vicepirmininkas administracijos reikalams, yra Lithuanian Mercy Lift steigėjas, aktyvus

neolituanas ir ilgametis Dirvos skaitytojas. Pasidžiaugęs geru Dirvos redakcijos ir administracijos susitarimu, skubėdamas atlikti kitus išpareigojimus, Dirvai paliko \$50 auką. Ačiū už paramą, linkim sėkmės didelės korporacijos darbe, o taip pat ir Lietuvių Bendruomenėje.

SUNKU SUDARYTI NAUJĄ VALDYBĄ

LKVS Ramovė Clevelando skyriaus metiniam narių susirinkime, įvykusiam vasario 23 d. Lietuvių Namuose, skyriaus pirmininkas V. Janušis atidaręs susirinkimą prašė minutės susikaupimu pagerbti mirusių skyriaus narius: dr. K. Pautienį, V. Civinską ir P. Mišaičių.

Įvykstantį LKVS Ramovė skyrių atstovų suvažiavimą gegužės mėn. 9-10 dienomis Chicagoje, atsirado reikiamas skaičius savanorių

Buvusiai valdybai nesutikus pasilikti savo pareigose sekantiems metams, susirinkimo pirm. Jurgis Malskis prašė siūlyti į skyriaus valdybą kandidatus. Buvo pasiūlyta, dešimts kandidatų, bet visi pakartotinai atsisakė, Taip ir liko nesudaryta. Kontrolės komisija pasiliko savo pareigose ir sekantiems metams. Susirinkimas baigtas sugiedant Lietuvos Himną.

Nors ir nepavyko sudaryti naujos valdybos, bet susirinkimas praėjo labai gražioj ir draugiškoj nuotaikoj. Pagal ramovėnų tradiciją, susirinkimo dalyviai prie paruošto Noros Čecienės kuprinės pabirų ir užkan-

KVIEČIAME JUS ŠOKTI

ESTRADINIAI * BALINIAI ŠOKIAI,
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS
AUDITORIJOJE ĮVYKS KIEKVIENA
ANTRADIENIO VAKARĄ



KADA: Prasideda, antradienį, 7:30 iki 8 v. šokių pamoka (nemokamai)
8 iki 11 v. baliniai šokiai su įrengta muzika.
KUR: Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje.
KAINA: 4 dol. suaugusiems 2 dol. jaunimui (iki 18 metų).

Visi labai kviečiami ir laukiami pavieniai ir poros.
Kviečiame ir žiūrovus

džių, toliau vedė šių dienų aktualinius pokalbius.

E. Pranckus

PENSININKŲ KLUBO VALDYBA LIKO TA PATI

Vasario mėn 5 d., Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo visuotinis narių susirinkimas, Nominacijų Komisijai pasiūlius, paliko tą pačią valdybą, dar vieneriems metams.

Aleksandrai Mikoliūnienėi dėl sveikatos iš valdybos pasitraukus, į jos vietą išrinkta Stasė Mačienė. Valdybos nariai, kaip ir praėjusiais metais, eis tas pačias pareigas: Jurgis Malskis – pirm., Kazys Žiedonis – vicepirm., Jonas Citulis – sekretorius, Stepas Butrimas – išd., narių ir informacijos reikalams – Jadvyga Budrienė. Gimtadieninkų ir maisto reikalams – Stasė Mačienė, Ūkio reikalams – Jonas Balbata.

LIGHT
HOUSEKEEPING
1 DAY A WEEK
IN LAKEWOOD
521-2803

(...)

GERAS PIRKINYS RICHMOND HTS.

3 miegamųjų, valgomas, svečių kambarys, salionas, 1 1/2 vonios, ugniavietė. 2 garažai 2 mašinoms, tuščias.

Skambinti East Shore Realty
Juozas Mikonis
481-6900 – 531-2190

EARN EXTRA INCOME

Earn \$200-\$500 weekly
mailing travel brochures.

For information send a stamped addressed envelope to:
Galaxy Travel, Inc. P.O.Box
13106, Silver Springs, MD
20911-3106

(10-17)

NATIONAL TRAVEL & TOURS

Tel: (216) 932-6100 Fax: (216) 932-5236

VISAIS KELIONIŲ
REIKALAIS

SKAMBINKITE
RITAI STAŠKUTEI
932-6100

(7-10)

Velykiniai siuntiniai Lietuvon iš Clevelando - iki kovo 4 d.!

ir tik 69 centai už svarą, jei siuntinys sveria virš 100 svarų; 79 centai už svarą lengvesniems siuntiniams

(minimumas - 20 dol.)

BE JOKIŲ PAPILDOMŲ PRIEMOKŲ

Iš anksto susitarus telefonu, siuntiniai gali būti paimti iš namų. Sunkiems laikams Lietuvoje atėjus, pasiteiraukite dėl maisto siuntinių (skubus pristatymas). Skubus pinigų pervedimas giminėms Lietuvoje.

Antr. – penkt. 9 val. iki 5 val. Šeštad. – 9 val. iki 2 val.

atlantaIE 639 East 185th Str.
Cleveland, OH 44119 Tel. (216) 481-0011

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.



TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.



MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas



NORMLS



DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

PIRMASIS LIETUVOS DIPLOMATINIS PRIĖMIMAS JUNGTINĖSE TAUTOSE

Sekdama Jungtinių Tautų tradiciją, Lietuva paminėjo savo nepriklausomybės dieną diplomatinio priėmimu.

I priėmimą, įvykusį Jungtinių Tautų delegatų salėje, atvyko tarp 200-300 svečių, jų tarpe, ambasadoriai iš Alžyro, Bahraino, Baltarusijos, Belgijos, Kanados, Kolumbijos, Kosta Rikos, Čekoslovakijos, Danijos, Estijos, Islandijos, Indijos, Indonezijos, Irano, Izraelio, Italijos, Latvijos, Lichtenštaino, Olandijos, Naujosios Zelandijos, norvegijos, Lenkijos, Korėjos, Rumūnijos, Pietų Afrikos, Ispanijos, To go, Tunizijos, Turkijos ir Ukrainos. Generalinis sekretorius Boutros Boutros -Ghali bei Suomijos, Vengrijos, Airijos, Japonijos, Mauritanijos, Filipinų, Singaporo, Švedijos, Rusijos Federacijos, Didžiosios Britanijos ir JAV-bių ambasadoriai, negalėję priėmimo dalyvauti, pasiuntė savo atstovus. Priėmimo dalyvavo ir kiti diplomatai, JT-ų organų atstovai, kaip pvz. iš Saugumo tarybos, spaudos atstovai iš CBS, The New York Times ir TASSo, keli prekybininkai bei išeivijos lietuviai.

DR. KAZYS BOBELIS LANKOSI LIETUVOJE MEDICINOS PAGALBOS REIKALU

Karo veteranų administracijos sekretorius Edward Derwinski sudarė komisiją ištirti medicinos pagalbos Lietuvai sąlygas. Šios komisijos pirmininkas yra dr. Kazys Bobelis, kuris šiuo laiku lankosi Lietuvoje ir šiuo reikalu jau tarėsi su Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu, ministru pirmininku Gedimynu Vagnoriumi, vyriausybės sekretoriumi Kęstučiu Cilinsku, įvairiais parlamento deputatais bei sveikatos ministerijos atstovais. Dr. K. Bobelis bus Lietuvoje iki 1992 m. kovo 12 d.

(ELTA)

JAV LB ŠVIETIMO TARYBA PRANEŠA, kad paskelbti rašinių, piešinių ir Lietuvos "Vaikų vilties" rašinių konkursai yra pratęsimi iki kovo 18 dienos. Šių metų piešinių konkurso komisiją sudaro Vida

Brazaitė, Rima Polikaitė ir Ramona Steponavičiūtė. Turint klausimų, prašom kreiptis į Švietimo tarybos pirm. Regina Kučienę tel. 312-778-0358.

TAIP ATSIITINKA NE TIK AMERIKOJE

Blogas žinias išgirdo lietuvis video reporteris, lydėjęs Virgo chorą į Ameriką, kai telefonu susirijo su savo šeima Vilniuje.

Rolandas Klimis, kuris yra pirkęs televizijos stotį Lietuvoje, paskambino į namus iš Madison, WI ir sužinojo iš savo žmonos, kad jų namas buvo apiplėštas tuoj po to, kai jis išvyko iš Vilniaus. Visa video aparatūra, su kuria jis pelno duoną, buvo pavogta. Dar blogiau, kad niekas nebuvo apdrausta.

T. Palionis.

ATSIUNTĖ 70 DOL. PARAMOS

Vida Rutenis, iš Ladne, MO, mokėdama už metinę Dirvos prenumeratą, atsiuntė \$70.00 paramą. Širdingai dėkojame.

BOSTONO LB APYLINKĖS PARAMA

Išdininkas Kazys Bačanskas Dirvai paremti atsiuntė \$25.00 auką. Širdingai dėkojame.

RAIMUNDO KATILIAUS IR ANTANO SMETONOS KONCERTAS PHILADELPHIJOJE

Prasidėjus laisvėjimui Lietuvoje, išeiviją ėmė lankyti su gastrolėmis įvairaus žanro ir įvairaus lygio menininkai ir vienetai. Su dauguma jų praleidome smagų šeštadienio vakarą savo parapijų ar klubų salėse. Tačiau, jau teko pasidžiaugti ir tarptautinio lygio Lietuvos kultūrinio gyvenimo atstovais. Jų tarpe Jaunimo Teatras, "Ratilio" ir "Šviesa" ansambliai, "Virgo" choras, Lietuvos Operos solistai ir muzikai.

Lietuvai atgavus pilną nepriklausomybę ir pradėdant grįžti į normalų gyvenimą, Lietuvių Bendruomenė kaip tik ir ryžosi dėti pastangas supažindinti lietuviškąją išeiviją ir amerikiečių visuomenę su iškiliais Lietuvos menininkais. Kai kurie jų jau yra plačiai pagarsėję rytų ir vakarų Europoje. Smuikininkas Raimundas Katilius yra muzikas virtuozas, aukštai įvertintas Europoje, bet iki šiol retam išeiviui pažįstamas.

LSS PRITYRUSIŲ SKAUTŲ IR SKAUČIŲ skyriai praneša, kad šių metų gegužės 23-24d. Dainavoje šaukiamas sąskrydis "I ateitį su meile", kuriame taip pat dalyvauja skautininkų, vyčių ir vyr. skaučių, ir būdžių ir gintarių skyriai. Tolimesnė informacija bus pateikta vienetams. Kviečiame visus prityrusius skautus-es dalyvauti.

Antanas Smetona. Programa bus visai kitokia, kaip New Yorko koncerte. Tad, ir New Yorko apylinkių lietuviai yra kviečiami į šį koncertą atvykti.

Koncerto bilietai kainos yra labai prieinamos palyginus su tokio lygio amerikiečių renginiais: \$15, \$10 pen sininkams ir \$5 studentams. Turbūt pirmą kartą yra bandoma bilietus platinti per TICKETMASTER bilietai agentūras, per kurias galima užsisakyti ir telefonu (215) 336-2000.

Bilietus taip pat galima gauti pas rengėjus, Philadelphia ir Pietinės New Jersey LB apylinkių valdybų narius ir prie įėjimo. Dėl smulkesnės informacijos prašome skambinti (215) 687-3048 arba (609) 235-8906. Tikimasi, kad lietuviškoji visuomenė pasinaudos šia reta proga išgirsti dviejų lietuvių menininkų išskirtiną koncertą.

Teresė Gečienė

A. A.

MARTAI ŠVARCIENEI

mirus,

dukterį VANDĄ TERVIDIENĘ sūnų
DR. POVILĄ ŠVARČĄ, nuoširdžiai
užuojaučiame

Erika Šernienė
Gytis Šernas ir šeima
Irena Šernaitė-
Meiklejohn ir šeima

A. A. DANUTĖ GUOBIENĖ

mūsų mylima mama ir močiutė,
paskutinį kartą ramiai užmerkė akis
vasario 27-tą dieną. Skausme liko
dukra ALVYDA, žentas VIKTORAS,
anūkai ANDRIUS ir ALEKSAS,
giminės Amerikoje bei Lietuvoje.

Giliam liūdesy likusi šeima.

A. A.

KAZIMIERAI SAKALIENEI

mirus, mūsų mieliems draugams
sūnui dr. ROMUI ir žmonai
DANUTEI, anūkėms RIMAI,
DAIVAI ir VIDAI reiškiame gilią
užuojautą ir kartu liūdimė.

Giedrė, Jonas, Darius,
Nida ir Rytas Stankūnai

A. A.

INŽ. JUOZUI DAČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiu jo
žmonai, mano krikšto mamai poniai
ALDONAI DAČIENEI ir visai šeimai

Dr. Edmundas Saulius
Cibas

Mielam broliui

RIMUI KUBERTAVIČIUI

mirus, DALIĄ MAURUKIENĘ su šeima
nuoširdžiai užuojaučiame ir kartu liūdimė

Algis ir Roma
Čepuliai